

In opdracht van

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Samen Groeien: De Kracht van Netwerken in Duurzame Landbouw

Hoe je als ambtenaar met LinkedIn netwerken vindt en versterkt

Onderzoek uitgevoerd door

True Growth

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Waarom deze analyse?	4
Definities en uitgangspunten	5
Omschrijving van de gezochte initiatieven	5
Onderscheid in 5 actoren	5
Directe/indirecte impact van actoren	6
Het vinden en selecteren van initiatieven via LinkedIn	8
Gesprekken met 9 initiatieven	10
Uitslagen kwantitatief onderzoek via LinkedIn	11
9 Samenwerkingsnetwerken	13
1. Land van Ons: Perceel oud Ade	14
2. Herenboeren (locatie Wenumseveld)	16
3. Voedsel Anders Netwerk NL	18
4. Platform Natuurinclusieve landbouw Gelderland	20
5. Wij.land	22
6. Vooruitboeren	24
7. CSA Netwerk Nederland	26
8. Natuurrijk Limburg	28
9. VK-Oost	30
Adviesrapport Actief op LinkedIn:	32
3 rollen die u als ambtenaar kunt pakken op LinkedIn	33
Praktijkvoorbeeld	37
Hoe nu verder?	38
Omgaan met negatieve reacties: risicomanagement bij online zichtbaarheid	39
Bijlagen	40
Bijlage 1: Feedback per project: Wat gaat er goed, wat kan er beter?	40
Bijlage 2: Voorbeelden van LinkedIn posts	51

Inleiding

Dit onderzoek is een marktanalyse van innovatieve initiatieven of samenwerkingen van duurzame landbouw in diverse gebieden in Nederland, waarbij het gebruik van het sociale medium LinkedIn centraal staat. Met dit onderzoek wordt een inkijk gegeven in de mogelijkheden van het gebruik van LinkedIn in het werk van rijksambtenaren, die werken aan het vitaal en veerkrachtig maken van het landelijk gebied. Hoe kun je dit sociale medium slim en effectief gebruiken voor dit werk?

Dit onderzoek geeft inzicht vanuit 9 innovatieve samenwerkingen en online handvatten voor rijksambtenaren om hun rol te versterken in hun werk.

Onder duurzame landbouw is voor dit onderzoek het uitgangspunt dat het landbouwwormen zijn die zich richten op ecologische, economische én sociale duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn biologische landbouw, regeneratieve landbouw, agro-ecologie en natuurinclusieve landbouw.

Duurzame en natuurinclusieve landbouw speelt een belangrijke rol in de doorontwikkeling van het vitaal en veerkrachtig maken van het landelijk gebied, zoals bijvoorbeeld een toekomstbestendige voedselproductie. Er ontstaan steeds meer initiatieven van vernieuwende samenwerkingen vanuit boeren, burgers, ondernemers met een rol vanuit onderzoek, onderwijs en overheid. De uitvoering van deze initiatieven helpen de landelijke ambities en doelen (o.a. natuur, biodiversiteit, klimaat) te realiseren.

De sturing is niet top-down, maar gericht op partnerschappen, allianties, et cetera. Er ontstaan professionele samenwerkingen. Dit is een beweging die al lang bezig is en ook over de rol van de overheid en ambtenaar zijn al diverse inzichten beschikbaar (o.a. [Als één overheid - Slagvaardig de toekomst tegemoet!](#), [Ambtenaren werken samen in transitie](#)). Hieruit blijkt dat samenwerking en de rol van de overheden en ambtenaren onderling van belang zijn om de complexe maatschappelijke opgaves aan te gaan.

Bron: [Whitepaper Ambtenaren versnellen samen in transitie](#)

Waarom deze analyse?

Voor ambtenaren is het vaak lastig om overzicht te krijgen en te houden van deze initiatieven en hun netwerken. Sociale platforms zoals LinkedIn bieden kansen voor deze ambtenaren om:

- overzicht en inzicht te krijgen in initiatieven en hun netwerken.
- inzicht te krijgen in de rol die zij te spelen hebben in contact met deze netwerken en initiatieven
- Een rol in te nemen op het sociale medium LinkedIn om dit contact te versterken

“De samenleving speelt zich tegenwoordig net zo goed online als offline af. Mensen delen er ervaringen en geven hun mening. Het is goed voor ambtenaren om daar nieuwsgierig rond te kijken.” Zo geeft de [Handreiking Online Communicatie Rijksambtenaren](#) aan.

Vanuit de Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied (RTLG) van het Ministerie van Landbouw, Voedsel, Visserij en Natuur (LVVN) is er behoefte aan inzicht in de werking van deze professionele samenwerkingen én hoe ambtenaren via een sociaal platform als LinkedIn hierin een waardevolle rol kunnen spelen.

In dit onderzoek wordt:

- Inzicht gegeven in de vernieuwende gebiedsnetwerken met LinkedIn, met een verdiepingsslag van 9 initiatieven.
- Inzicht gegeven over de rol van ambtenaren en het gebruik van LinkedIn
- Advies over de vervolgstappen n.a.v. het onderzoek.

In een tijd waarin ambtenaren zoeken naar manieren om de landbouw te verduurzamen en waarin boeren en burgers op zoek zijn naar nieuwe verbindingen, biedt deze analyse concrete inzichten en handvatten.

Definities en uitgangspunten

Omschrijving van de gezochte initiatieven

Om te kunnen zoeken op LinkedIn is het belangrijk om te kijken hoe organisaties en initiatieven zichzelf omschrijven. Daarbij wordt gekeken naar twee soorten termen in hoe zij zichzelf omschrijven qua organisatie: In hoe zij hun markt of industrie omschrijven (marktterm) en in hoe zij de (innovatieve) oplossing beschrijven waar zij mee bezig zijn (innovatieterm)

Voor dit onderzoek worden de volgende criteria aangehouden per term:

Markttermen: Boerderij, landbouw, landbouwgrond, melkveehouderij, veeteelt.

Innovatietermen: Duurzaamheid, circulariteit, natuurinclusiviteit, voedselbos, biologisch, regenerativiteit, kringloop, agroecologie, holistisch.

Deze criteria zijn opgesteld vanuit initiatieven die al in het vizier waren bij de opdrachtgever in het vitaal en veerkrachtig maken van het landelijk gebied. Er is gekeken hoe deze organisaties zichzelf omschrijven op basis van markttermen en innovatietermen. Hiermee is een zoekopdracht opgezet via de zoektool LinkedIn Sales Navigator.

Tijdens het onderzoek kunnen eventueel nog enkele termen toevoegd worden aan de zoekopdracht, als er nog andere relevante criteria vanuit deze zoekopdracht bij deze organisaties naar voren komen. Zo wordt de zoekopdracht aangescherpt.

De totale lijst van gevonden initiatieven wordt geanalyseerd op het aantal volgers op LinkedIn en er wordt bekeken of er minimaal 3 van de 5 actoren betrokken zijn in hun samenwerking.

Onderscheid in 5 actoren

Bij de initiatieven die naar voren komen, wordt gekeken naar de belangrijkste partners in het initiatief. Deze worden verdeeld in 5 groepen actoren:

1. Rijksoverheid & Decentrale overheden
2. Zelfstandige Beheer Organisaties (ZBO's) en Rijks Uitvoerings Organisaties (RUO's)
3. Onderzoek & Hoger Onderwijs
4. Van Onderop + Opkomende generaties
5. Ondernemingen en Stichtingen

Per groep wordt gekeken of deze een rol heeft binnen het initiatief, en zo ja, in welke vorm. Op die manier worden de verschillende initiatieven met elkaar vergeleken en kan er geleerd worden van de overeenkomsten en verschillen.

Directe/indirecte impact van actoren

Binnen de samenwerking is voor de verschillende actoren een verdeling gemaakt tussen twee soorten rollen.

- Actoren met directe impact op het land
- Actoren met indirecte impact op het land

1. Directe impact op het land

Dit omvat actoren en organisaties die fysiek aanwezig zijn op het land en direct betrokken zijn bij activiteiten die het land beïnvloeden. Zoals:

- o Boeren die gewassen verbouwen en vee verzorgen.
- o Vrijwilligers die landschapsbeheer uitvoeren.
- o Educatieve projecten, zoals scholen die lessen op het terrein organiseren.
- o Adviseurs en ecologen die de dagelijkse praktijk sturen of ondersteunen met concrete richtlijnen.

Deze actoren vormen de kern van de operationele en fysieke impact. Zij bepalen de directe staat en ontwikkeling van de biodiversiteit, bodemgezondheid, en natuur. Deze groep is cruciaal voor het succes van natuurinclusieve en regeneratieve landbouw, omdat zij het werk daadwerkelijk uitvoeren en de meest zichtbare resultaten genereren.

2. Indirecte impact op het land

Deze actoren hebben geen fysieke interactie met het land, maar maken activiteiten mogelijk of faciliteren deze. Zoals:

- o Subsidieverstrekkers, zoals overheden en fondsen.
- o Partners in kennisdeling, zoals universiteiten en onderzoeksinstituten.
- o Stichtingen en bedrijven die doneren of materiële middelen verschaffen.
- o Marketing- en afzetorganisaties die duurzame producten promoten.
- o Beleidsmakers die regelgeving beïnvloeden.

Hoewel zij niet fysiek aanwezig zijn, creëren deze actoren de randvoorwaarden voor succes. Het aanjagen en de ondersteuning die zij geven is essentieel. Dit gebeurt in de vorm van financiering, kennis, toegang tot netwerken, of politieke ruimte. Zij vormen de verbindende schakel tussen de kernactiviteiten en bredere maatschappelijke of economische structuren.

Waarom een tweedeling?

Vanuit een netwerkanalyse biedt de tweedeling inzicht in de relaties tussen de fysieke uitvoering van natuurinclusieve landbouw en de bredere samenwerkingen die dit mogelijk maken. Door deze scheiding:

- **Kunnen potentiële initiatiefnemers zien waar directe samenwerking nodig is.** Bijvoorbeeld met boeren, ecologen of vrijwilligers die praktische invloed uitoefenen.
- **Wordt het eenvoudiger om ondersteunende samenwerkingen te identificeren.** Denk aan het inschakelen van fondsen of beleidsmakers die de randvoorwaarden optimaliseren.

- **Stimuleert het systemisch denken.** Beide groepen hebben een symbiotische relatie: directe impact-acties zijn niet mogelijk zonder indirecte steun, en indirecte partijen verliezen relevantie zonder concrete resultaten op het land.

Deze tweedeling maakt niet alleen de aard van samenwerkingen zichtbaar, maar biedt ook handvatten voor strategische prioritering: welke partnerschappen zijn binnen dit speelveld (ecosysteem) essentieel voor operationele successen en welke voor langetermijntontwikkeling? En wat is de rol van de verschillende overheden om te helpen groeien en bloeien?

Bron: [Whitepaper Ambtenaren versnellen samen in transitie](#)

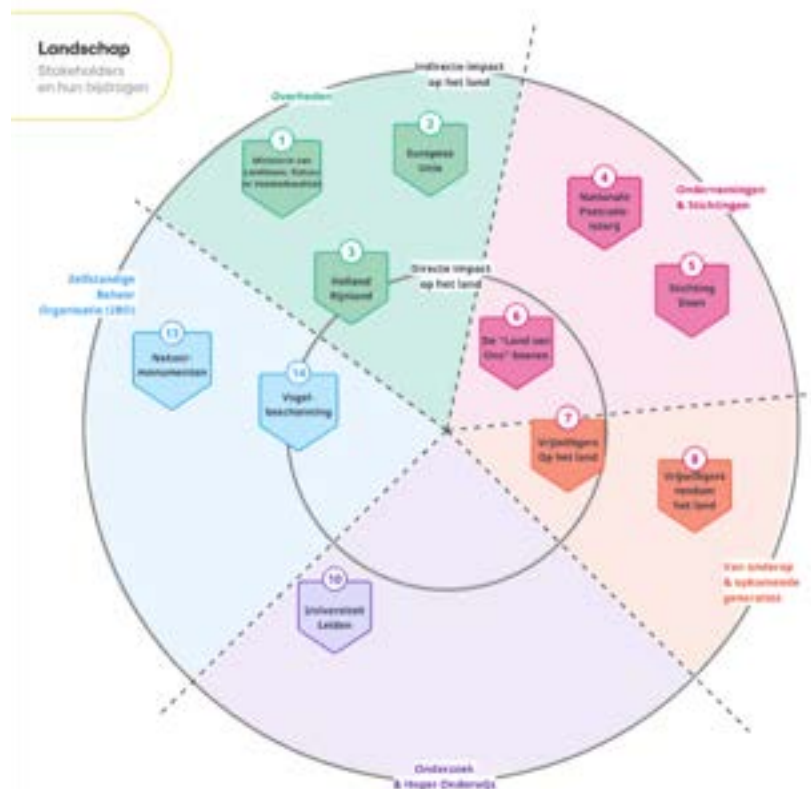
Project/initiatief analyses visueel gemaakt

De projecten en initiatieven worden vervolgens weergegeven in een cirkelmodel, waarin de middelste cirkel de partijen omvat die directe impact hebben op het land, en de buitenste cirkel een lijst van partijen bevat die het project indirect mogelijk maken (financieel, via kennis of andere middelen).

Zo vormt er een visuele weergave van de professionele samenwerkingen per initiatief.

Belangrijk: Het doel van deze afbeeldingen is om een weergave te geven van de actoren. Deze overzichten zijn niet 100% volledig en beogen dat ook niet te zijn.

Ambtenaren kunnen de afbeelding gebruiken om te leren van bestaande samenwerkingen en om te zoeken naar hoe zij die netwerken kunnen helpen versterken.

Het vinden en selecteren van initiatieven via LinkedIn

Waarom een analyse via sociale media?

Digitale transformatie neemt een enorme vlucht. Digitale tools ondersteunen in het slim en efficiënt werken om zo o.a. kennis toegankelijk te maken, alsook om in contact te zijn met boeren, burgers, ondernemers, ambtenaren e.d. Het gebruik van sociale platforms is een manier om initiatieven te vinden en op te hoogte te blijven van wat er speelt rond die initiatieven.

Er zijn verschillende sociale platforms. Sommigen worden door gebruikers ingezet voor het delen over hun persoonlijke leven zoals vooral op Facebook, Instagram en TikTok. Andere platformen zijn juist erg op het organisaties en professionele netwerken gericht, waarvan LinkedIn de bekendste is. Ook zijn er platformen die beiden doen, zoals X.

Daarnaast is voor een analyse via sociale media gekozen omdat de overheid inziet hoe belangrijk de rol van sociale media kunnen zijn voor het contact met bewoners in het land of in de regio. Dit komt ook terug in de Handreiking Online Communicatie (rijks)ambtenaren. De analyse kan ambtenaren helpen om die rol op sociale media te pakken.

Gebruik LinkedIn voor marktonderzoek

Om een overzicht te krijgen van duurzame gebiedsnetwerken in het landelijk gebied, wordt gebruik gemaakt van LinkedIn als primaire databron.

Dit is om de volgende redenen:

- Grotere samenwerkingsinitiatieven maken professionele stappen als organisatie. Dit gaat gepaard met bijv. het opzetten van een vereniging, stichting of andere entiteit. Deze organisaties worden dan in de regel ook op LinkedIn aangemeld, waardoor zij goed te vinden zijn.
- Mate van gebruik: LinkedIn is in Nederland een veel gebruikt platform, met ongeveer 11 miljoen persoonlijke accounts. Nederland is wereldwijd voorloper in het gebruik van LinkedIn, als het aantal profielen wordt vergeleken met het totaal aantal inwoners.
- Innovatiegericht platform: LinkedIn is een platform waarop veel duurzame innovaties en innovatoren voorbij komen, én waar veel mensen actief zijn die zoeken naar duurzame oplossingen.

Het vinden van initiatieven via LinkedIn

Via LinkedIn Sales Navigator wordt een analyse gedaan door een combinatie van de markttermen en innovatietermen (zoals omschreven hiervoor).

Q ("boerderij" OR "boerderijen" OR "landbouw" OR "herenboeren" OR "landbouwgrond" OR "voedselbos" OR "agroecologie" OR "melkveehouderij")

Dit wordt gedaan met de volgende zoekformule:

("boerderij" OR "boerderijen" OR "landbouw" OR "herenboeren" OR "landbouwgrond" OR "voedselbos" OR "agroecologie" OR "melkveehouderij")

AND

("biologisch" OR "biologische" OR "ecologisch" OR "ecologische" OR "kringloop" OR "circulair" OR "circulaire" OR "circulariteit" OR "regeneratief" OR "regeneratieve" OR "natuurinclusief" OR "natuurinclusieve" OR "herenboeren" OR "holistische" OR "agroecologie")

Vervolgens wordt er gefilterd op initiatieven gevestigd in Nederland en met minimaal 100 volgers op LinkedIn. Vanuit deze selectie maken we een lijst van organisaties met +300 volgers.

Waarom +300 volgers: Van Volgers naar Gemeenschappelijke Waarden

Deze keuze heeft een sociale reden. De Britse antropoloog Robin Dunbar stelt dat mensen gemiddeld 150 stabiele sociale relaties kunnen onderhouden. Bij organisaties is dit anders, maar het impliceert dat bij een laag aantal volgers de betrokkenheid vooral binnen een hechte kring blijft.

Tussen 150 en 500 volgers kan een LinkedIn-netwerk overgaan van een hechte gemeenschap naar een meer open netwerk, waarin interactie en kennisverspreiding ook buiten de inner circle plaatsvinden.

Een drempelwaarde van 300 laat zien dat het initiatief een bredere aanhang heeft gekregen dan alleen de directe betrokkenen.

Ook zegt het aantal volgers iets over de interesse in en betrokkenheid bij een initiatief, en de normen en waarden die daaraan gekoppeld zijn..

Binnen deze analyse zullen mogelijk initiatieven gemist worden, omdat deze geen gebruik maken van LinkedIn, of geen focus hebben op het platform. De voordelen van een gerichte analyse via LinkedIn heeft een groot voordeel. Door de inzichten die verzameld worden via deze weg te vertalen naar acties en interacties op het sociale platform om contact, zichtbaarheid en bereik te vergroten.

Gesprekken met 9 initiatieven

Na de selectie van de 9 initiatieven, zijn deze benaderd voor een interview om door hun lijst met partners te lopen. Dit is om context te krijgen over de partijen waar ze mee samenwerken en om te horen wat deze partijen betekenen in het geheel.

De volgende vragen zijn gesteld::

- Wat zijn jullie belangrijkste partners voor iedere van de 5 groepen actoren?
- Kun je kort toelichten wat deze partijen komen brengen/halen?
- Wat zijn de krachten van dit project?
- Wat gaat er niet goed in het initiatief
- hoe kunnen we die problemen oplossen?

Hun antwoorden zijn samengevat in het cirkeldiagram. Ook is er een omschrijving van wat er goed gaat en wat er beter kan voor wat extra context, die in bijlage 1 te vinden is.

Ambtenaren kunnen vervolgens de afbeeldingen gebruiken om te leren van bestaande samenwerkingen en om te zoeken naar hoe zij die netwerken mede kunnen helpen versterken en groeien.

De interviews duren max 30-45 minuten om de tijd van de initiatieven te respecteren. Het hoofddoel is enkele hoofdpunten te verzamelen, niet om een 100% volledige afspiegeling te maken van alle partners van het initiatief.

Uitslagen kwantitatief onderzoek via LinkedIn

Zoekopdracht op basis van markttermen en innovatietermen

Met LinkedIn Sales Navigator zijn **279 organisatiepagina's** geïdentificeerd die voldoen aan de criteria; zij bevatten zowel een marktterm als een innovatieterm in hun organisatieprofiel op LinkedIn.

Hieronder is een stukje van de resultaten van de totale zoekopdracht en het totaal aan resultaten via LinkedIn Sales Navigator.

	Herenboeren Nederland Food and Beverage Manufacturing · 52 employees on LinkedIn About: Natuurlijk samen, bij Herenboeren! Herenboeren bestaat 10 jaar! In die tijd zijn er al 22 Herenboerderijen opgericht. Van Drenthe tot Limburg en va 6 connections
	Regeneratieve Boerderij Schevichoven Farming · 6 employees on LinkedIn About: Op Regeneratieve Boerderij Schevichoven gaan we op basis van de principes van Permacultuur, Agro-forestry, en regeneratieve landbouw laten zi
	Landbouw en Voedsel Brabant Government Relations Services · 0 employees on LinkedIn About: Op weg naar de Brabantse landbouw- en voedselketen van morgen Ook in de toekomst willen we genieten van zowel gezond goed eten als een gr
	Biologische Boerderij 't Schop Farming · 8 employees on LinkedIn About: Biologische multifunctionele boerderij met natuurbeheer(herders met koeien), biostreekwinkel, ontvangst van groepen voor workshops en training
	Voedselbos Blesdijkerheide Farming · 1 employees on LinkedIn About: Donkelman BV is een familiebedrijf dat investeert in een economische en ecologisch duurzame landbouw. Het doel is om volgens de SDG (https://i
	Boerderij Eetmeerbosch Farming, Ranching, Forestry · 2 employees on LinkedIn

Verfijnen zoekopdracht op basis van aantal volgers groepspagina:

Vervolgens is gekeken naar het aantal volgers per initiatief, als indicatie van de zichtbaarheid en het bereik van het project. Initiatieven met minimaal 300 volgers zijn geselecteerd voor verdere analyse.

Van deze initiatieven zijn er **87 bedrijfspagina's** gevonden met minimaal 300 volgers.

Binnen deze lijst is gekeken of er minimaal 3 actoren als kernpartners werden benoemd, door te kijken naar de genoemde partners op de website van het initiatief.

Dit resulteerde in een selectie van de volgende 9 projecten:

Project	Aantal volgers
Land van Ons	+21.000
Herenboeren Nederland	+11.000
Wij.land	+8.000
Voedsel Anders Netwerk NL	+3.000
Platform Natuurinclusieve Landbouw Gelderland	+3.000
Vooruitboeren	+750
CSA Netwerk Nederland → CSA De Oosterwaard	+750
Natuurrijk Limburg	+400
VK-Oost	+400

Deze 9 projecten worden verdiept qua samenwerkingsnetwerk via verdiepende gesprekken in het volgende deel van dit onderzoek.

9 Samenwerkingsnetwerken

1. Land van Ons: Perceel oud Ade

Website:	landvanons.nl/perceel/oud-ade/
LinkedIn organisatie pagina:	linkedin.com/company/land-van-ons/
Aantal volgers op LinkedIn:	+21.000
Provincie:	Zuid-Holland
LinkedIn content over project:	Land van Ons content , Oud Ade content
Instagram:	Instagram
Facebook:	Facebook

Omschrijving Missie & Visie:

Land van Ons heeft als missie om een omslag te realiseren in de manier waarop landbouwgrond wordt beheerd, met als doel het behoud en herstel van biodiversiteit en de gezondheid van ecosystemen. Ze streven naar een agrarisch landschap waarin zowel plantaardig als dierlijk leven weer ruimte krijgt. Dit doen ze vanuit de overtuiging dat landbouwgrond de basis is van ons bestaan en dat het huidige intensieve gebruik een rustpunt nodig heeft.

Hun visie is dat door zelf eigenaar te worden van landbouwgrond, ze duurzaam en op lange termijn veranderingen kunnen doorvoeren die de natuurlijke balans herstellen. In hun aanpak werken ze samen met boeren om op ecologische wijze gewassen te telen, zonder chemische bestrijdingsmiddelen en met oog voor de biodiversiteit.

Het doel is om 300.000 hectare land, oftewel 15% van alle landbouwgrond in Nederland, op deze wijze te beheren.

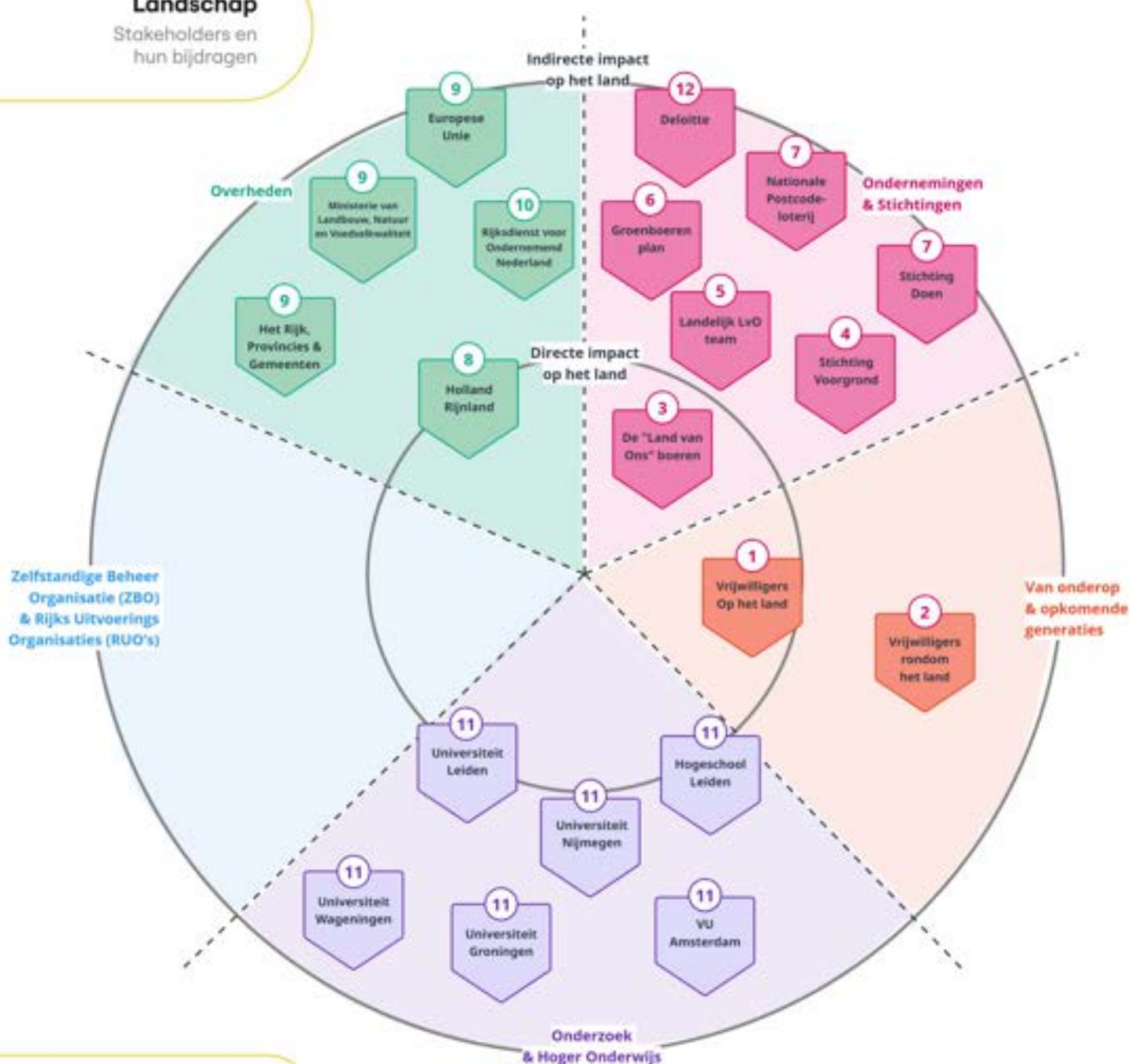
Project Oud Ade

Land van Ons voert in Oud Ade het project 'PolderLab Vrouwe Venne' uit, gericht op het herstel van biodiversiteit en het ontwikkelen van duurzame landbouwmethoden in veenweidegebieden. In samenwerking met de Universiteit Leiden en de regio Holland Rijnland wordt een tienjarig onderzoek uitgevoerd naar bodemkwaliteit, koolstofvastlegging en het tegengaan van bodemdaling. Een belangrijk aspect is het verhogen van het waterpeil om CO₂-uitstoot door veenoxidatie te verminderen.

Daarnaast worden er experimenten uitgevoerd met diverse gewassen, waaronder eetbare waterplanten, om toekomstbestendige agrarische modellen te ontwikkelen. Het perceel wordt deels gepacht door een biologische veehouder en deels gebruikt voor onderzoeksdoeleind.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

Vrijwilligers op het land

Meer dan 500+ vrijwilligers maken en ondersteunen plannen voor biodiversiteitsherstel en monitoren samen met boeren de voortgang.

1

Stichting Voergrond

Stichting die is opgericht om donaties van LvO tegen gunstigere voorwaarden mogelijk te maken.

4

Verschillende Stichtingen

Meer dan 500+ vrijwilligers maken en ondersteunen plannen voor biodiversiteitsherstel en monitoren samen met boeren de voortgang.

7

Rijksoverheid voor Ondernemend Nederland (RVO)

Ondersteunt LvO met perceelregistraties en subsidies.

10

Vrijwilligers rond het land

Meer dan 30.000 leden maken en ondersteunen plannen voor biodiversiteitsherstel.

2

Landelijk LvO team

Adviseert, stelt beheerplannen op en levert financiering aan lokale teams om biodiversiteitsdoelen te behalen.

5

Holland Rijnland

Regionale samenwerking van gemeenten en waterschap die plannen maakt met LvO voor landschapsontwikkeling en veenweidebeheer.

8

Universiteiten en Hogescholen

Verspreiden onderzoek naar experimentele gewassen, biodiversiteit en sociale aspecten.

11

De "Land van ons" boeren

Deze biologische boeren pachten grond van LvO en werken samen aan natuurinclusieve maatregelen op hun land.

3

Groenboerenplan

Deelnemers van boeren, informeren en inspireren en participeren financieel in projecten.

6

Rijksoverheid & Decentrale overheden

Werken samen met LvO aan landschapsontwikkeling, subsidies, vergoedingen en alternatieven voor veenweidegebieden.

9

Deloitte

Deloitte ondersteunt LvO pro bono door met de Belastingdienst te overleggen over het kwijtschelden van belastingtechnische kosten voor coöperatieleden.

12

2. Herenboeren (locatie Wenumseveld)

Website:	https://herenboeren.nl/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/herenboerennederland/
Aantal volgers op LinkedIn:	+11.000
Provincie:	Gelderland (Landelijk actief)
LinkedIn content over project:	Herenboeren content , Wenumseveld content
Instagram:	Instagram
Facebook:	Facebook

Omschrijving Missie & Visie:

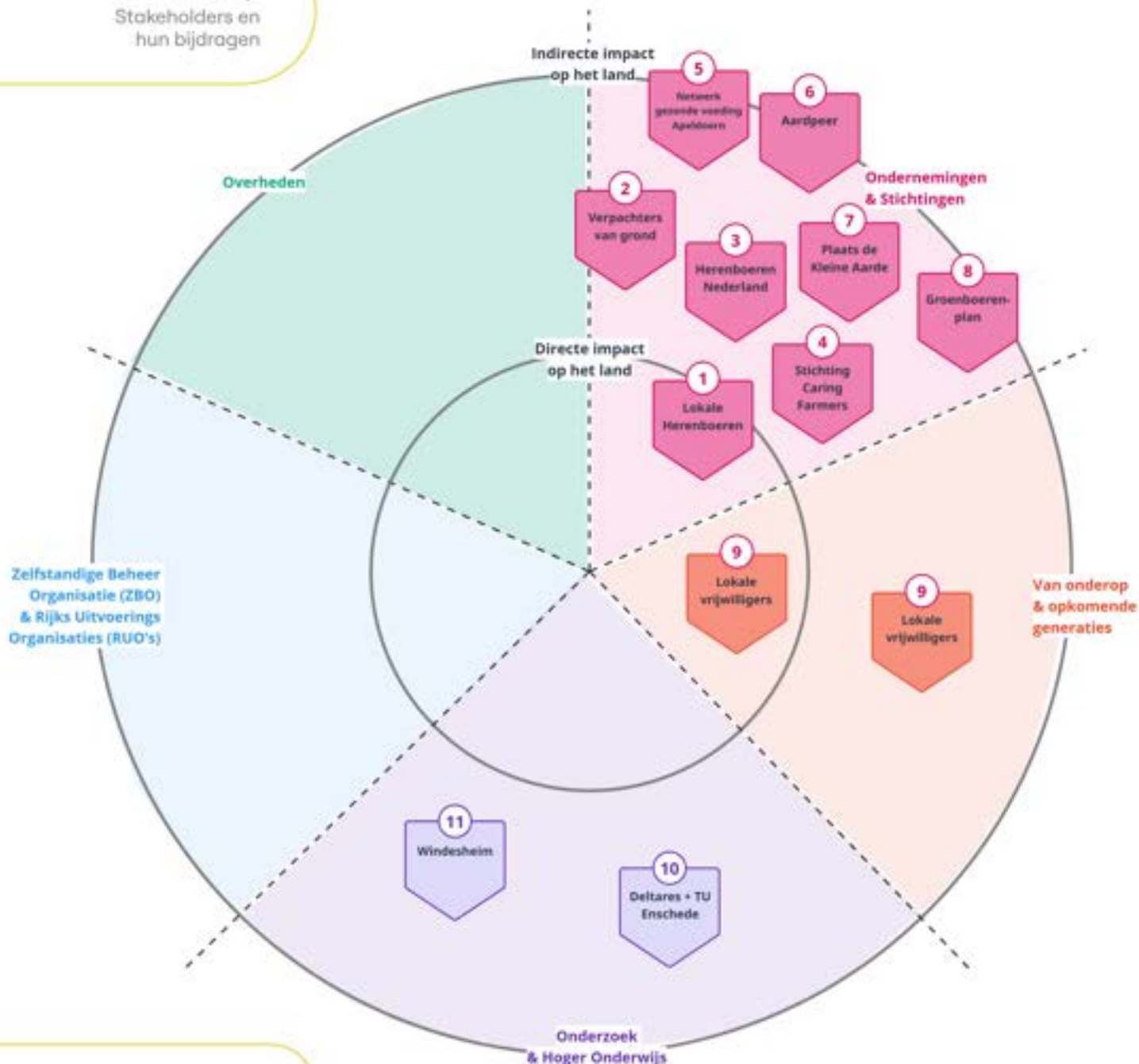
Herenboeren is in 2013 opgericht met de ambitie om bij te dragen aan het realiseren van een natuurgedreven en volhoudbaar landbouw- en voedselsysteem in Nederland. We zien Herenboeren en andere 'farming communities' met hun vakkundige professionele boeren en tuinders én betrokken burgers, als een groeiend alternatief voor het huidige systeem.

De korte, lokale keten en de coöperatieve constructie, brengen de zeggenschap over het voedsel weer terug bij boeren en burgers in plaats van de machtige agro-industrie en supermarkten. Onze natuurgedreven aanpak is gericht op regeneratie van de bodem en verhoging van biodiversiteit. Ook werken we toe naar circulaire bedrijfsvoering (input nul). Ondersteunend aan dit alles werkt Herenboeren Nederland landelijk en lokaal aan betere kennis, wetgeving en beleid voor een natuurinclusief landbouw- en voedselsysteem.

Herenboeren Wenumseveld is in 2021 gestart en was het zesde Herenboeren-initiatief in Nederland.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

Lokale Herenboeren

Herenboeren Wierumseveld werkt samen met verschillende lokale boeren die economisch succesvol, natuurgedreven en sociaal willen boeren.

1

Stichting Caring Farmers

Caring Farmers behartigen de belangen van een volhoudbaar voedselstelsel, met oog voor nu en de nieuwe generaties, met de boer als uitgangspunt.

4

Plaats de Kleine Aarde

Lokaal kennis- en innovatie-huis voor duurzame landbouw- en voedseloplossingen.

7

Deltares + TU Enschede

Lopend onderzoek: Wat is het effect van onze biologische en strokenteelt op waterhuishouding van de grond en robuustheid van het boerenbedrijf?

10

Verpachters van grond

Was een reguliere melkveehouder. In MKZ crisis af zijn vee kwijtgeraakt. Daarna te veel grond en wilde het land verpachten voor een deugdelijk voedselproject.

2

Netwerk gezonde voeding Apeldoorn

Stichtingen en NGOs die kennis delen over gezonde voeding. Opgeest vanuit Herenboeren Wierumseveld. Voorbeeld: "Stadsakkers Apeldoorn".

5

Groenboerenplan

Groene boeren die zorgen voor het delen van kennis, die elkaar informeren en inspireren en participeren in gezamenlijke projecten.

8

Windesheim

Groep studenten denkt mee over hoe we mensen met een kleine portemonnee kunnen helpen om pakketten af te nemen + breder in het leven te helpen.

11

Herenboeren Nederland

Ondersteunt ons met kennis en eerder in het oprichtings proces. Wierumseveld was één van de eerste projecten.

3

Aardpeer

Herenboeren Nederland is mede oprichter Aardpeer, samen met Stichting BD Grondbeheer, Triodos Regenerative Money Centre, en Stichting Wijkland.

6

Lokale vrijwilligers

Lokaal 200 gezinnen, 500 manden, allemaal mensen die hetzelfde doel nastogen en waarvan velen als vrijwilligers helpen op de boerderij en eromheen.

9

3. Voedsel Anders Netwerk NL

Website:	https://www.voedselanders.nl/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/voedsel-anders-netwerk
Aantal volgers op LinkedIn:	+3.000
Provincie:	Gelderland (Landelijk actief)
LinkedIn content over project:	link
Instagram:	-
Facebook:	Facebookpage

Omschrijving Missie & Visie:

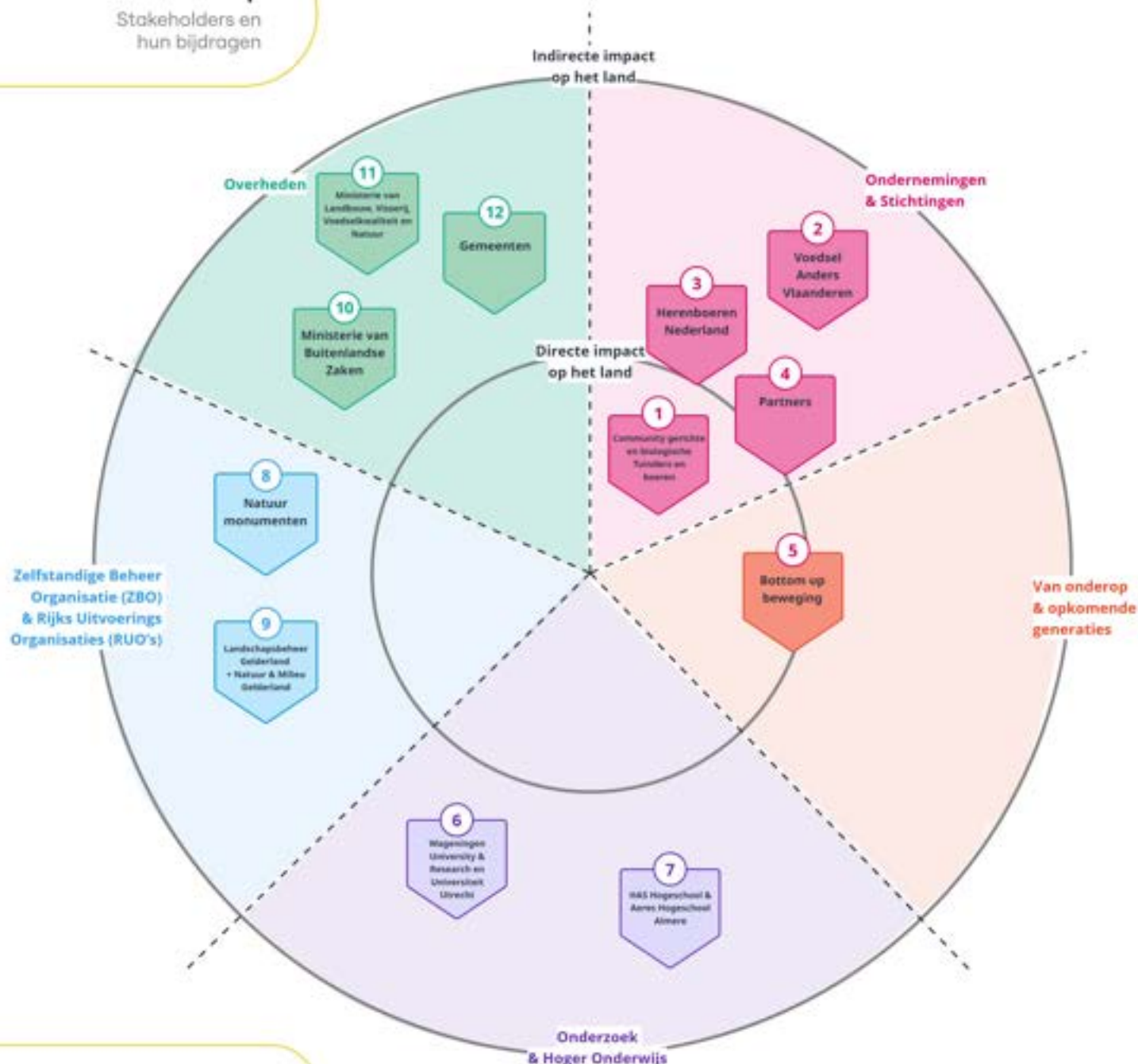
Een ander voedselsysteem gaat voor Voedsel Anders over het herstel van verbindingen: met de natuur, onze omgeving en de bodem. Tussen boeren, vissers en burgers. Tussen stad en platteland. Tussen culturen en met mensen in andere delen van de wereld.

Het geïndustrialiseerde, geglobaliseerde voedselsysteem wordt echter sterk gedreven door economische prikkels die deze verbindingen in de weg staan.

Voedsel Anders zet daarom andere waarden centraal: van competitie naar samenwerken, van uitputting en vervuiling naar productie binnen de draagkracht van de aarde, van nemen naar delen. Daarmee versterken we de vele succesvolle initiatieven voor duurzaam, eerlijk en lokaal voedsel die al bestaan in Nederland, Vlaanderen en daarbuiten.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

1 Community gerichte en biologische Tuinders en boeren Direct contact met boeren en tuinders om kennis en vragen op te halen.	4 Partners Stadslandbouw Nederland, Boersengroep, Slow Food Youth Network, Toekomstboeren, BioNext, Stichting Voedselbouw Nederland, Collectief Natuurinclusief.	7 HAS Hogeschool & Aeres Hogeschool Almere HAS: toekomstgerichte voedsel-systemen en agrarische innovaties. Aeres: groot netwerk van partijen in voedselproductie en -consumptie.	10 Ministerie van Buitenlandse Zaken Ondersteunt internationale samenwerking en ontwikkelingsprojecten rond voedselzekerheid, pesticiden gebruik en eerlijke handel.
2 Voedsel Anders Vlaanderen Zuisterorganisatie, delen veel kennis. Zij hebben het Food Fest georganiseerd, hebben wij toen ook uitgerold.	5 Bottom up beweging Halen veel kennis uit Stadslandbouw- en voedselinitiatieven van burgers, CSA initiatieven en vrijwilligers via organisaties als Lenteland, Herenboeren en lokale initiatieven zoals De Friesche voedselbeweging.	8 Natuurmonumenten Werken samen op Ruutdani de Boer Op.	11 Ministerie van LNV Bevoordert duurzame landbouw-praktijken en voedselbeleid in NL. Recent onderzoek naar de status van regionaal voedsel in NL. Belangrijke bron van inkomsten voor VAN NL.
3 Herenboeren Nederland Bevordert coöperatieve boerderijen waar burgers gezamenlijk eigenaar zijn en produceren voor eigen consumptie.	6 WUR & UU De WUR levert wetenschappelijke kennis en onderzoek op het gebied van agro-ecologie en duurzame voedselsystemen. De UU doet onderzoek naar voedseloverschotten en rechtvaardig landbouwbeleid.	9 Landschapsbeheer Gelderland + Natuur & Milieu Gelderland Werken en denken mee aan opbouw landelijke beweging.	12 Gemeenten Werken samen met verschillende steden rond stadslandbouw, zoals Den Haag, Arnhem, Rotterdam en Nijmegen.

4. Platform Natuurinclusieve landbouw Gelderland

Website:	https://www.natuurinclusivelandbouwgelderland.nl/
LinkedIn organisatie pagina:	Platform Natuurinclusieve Landbouw Gelderland
Aantal volgers op LinkedIn:	+3.000
Provincie:	Gelderland
LinkedIn content over project:	LinkedIn content over project
Instagram:	-
Facebook:	Facebook

Omschrijving Missie & Visie:

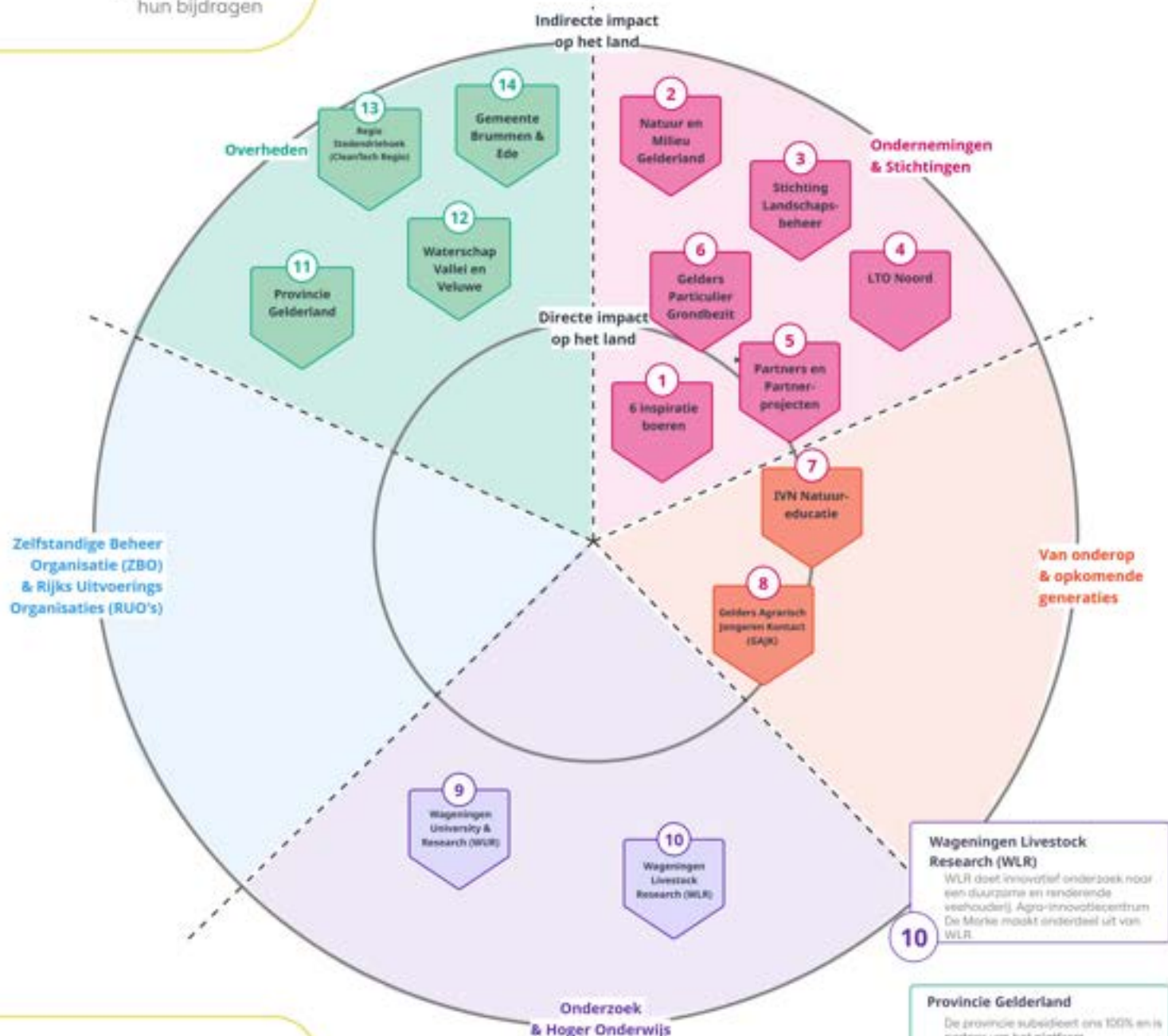
Het Platform Natuurinclusieve Landbouw Gelderland streeft ernaar om in Gelderland een gemeenschappelijke landbouw te realiseren die binnen de ecologische draagkracht van de omgeving past. Hun ambitie voor 2030 omvat de volgende punten:

- Aantrekkelijke verdienmodellen: Het moet voor ondernemers aantrekkelijk zijn om natuurinclusief te werken door nieuwe verdienmodellen.
- Gesloten kringlopen: Regionale kringlopen worden zodanig gesloten dat de kwaliteit van bodem, water en lucht gewaarborgd is.
- Gezonde bodems: Landbouwgronden beschikken over een gezonde bodemstructuur en -kwaliteit.
- Vitalere landschappen: Streekeigen landschappen worden aantrekkelijker en vitaler gemaakt.
- Toename van biodiversiteit: Er wordt gestreefd naar een toename van biodiversiteit in agrarische gebieden.
- Bijdrage aan klimaatmitigatie: De landbouwsector draagt actief bij aan het voorkomen van klimaatverandering.

Deze ambitie geeft richting aan de activiteiten en circa 40 projecten van het platform, met als doel een duurzame en natuurinclusieve landbouw in Gelderland te bevorderen.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

6 Inspiratieboeren

Direct op het land. Dienen als voorbeeld en uithangbord in de regio.

1

LTO Noord

Behoort tot belangen van agrarische ondernemers in Noord-NL en ondersteunt bij de transitie naar natuurinclusieve landbouw. Droegen samen projecten en combineren zo netwerk en kennis.

4

IVN Natuureducatie

Bevordert natuureducatie en bewustwording onder jongeren en gemeenschappen, en ondersteunt boeren bij het integreren van natuur in hun bedrijfsvoering. Direct in de stad op school.

7

Waterschap Vallei en Veluwe

Zorgt voor veilige dijken, schoon & voldoende oppervlaktewater en gezuiverd afvalwater in hun gebied. Hebben zelf geen projecten binnen het platform, maar denken actief mee.

12

Natuur en Milieu Gelderland

Gaat voor duurzaam en natuurlijk Gelderland t.m.v. beleidsbeïnvloeding, projecten en samenwerkingen. Governance door het programma-team en communicatie.

2

Partners en Partnerprojecten

Partners zoals VK-Groei, Groen Geluk, Gelders Particulier Grondbezit, Agroforestry netwerk Gelderland, Collectief Rivierland en Natuurcollectief Veluwe/Boeren Natuur Veluwe.

5

Gelders Agrarisch Jongeren Kontakt (GAJK)

Vereeniging waar jonge boeren en tuinders uit Gelderland, richt zich op ontmoeting, visievorming en ontwikkeling van ondernemerschap binnen de landbouw.

8

Regio Stedendriehoek (CleanTech Regio)

Samenwerking van 8 gemeenten die intensief samenwerken aan opgaven zoals mobiliteit, regionale energie strategie en de woonagenda.

13

Stichting Landschapsbeheer

Draagt projecten samen met ons. Combineren netwerk en kennis. Geeft vertrouwen en credibility als partner.

3

Gelders Particulier Grondbezit

Vertegenwoordigt particuliere grondeigenaren en stimuleert natuurinclusief beheer van landgoederen en landbouwgronden. Hebben zelf geen project maar droegen mee in het NL netwerk.

6

Wageningen University & Research (WUR)

De WUR levert wetenschappelijke kennis en onderzoek over natuurinclusieve landbouwpraktijken en -beleid.

9

Gemeente Brummen & Ede

Bekijken samen opties om eigen landbouwgronden te gebruiken voor een combinatie van natuur, landbouw en cultuurhistorie.

14

5. Wij.land

Website:	https://wij.land/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/wij-land
Aantal volgers op LinkedIn:	+7.000
Provincie:	Utrecht (Landelijk actief)
LinkedIn content over project:	LinkedIn content over project
Instagram:	Insta page
Facebook:	Facebookpage

Omschrijving Missie & Visie:

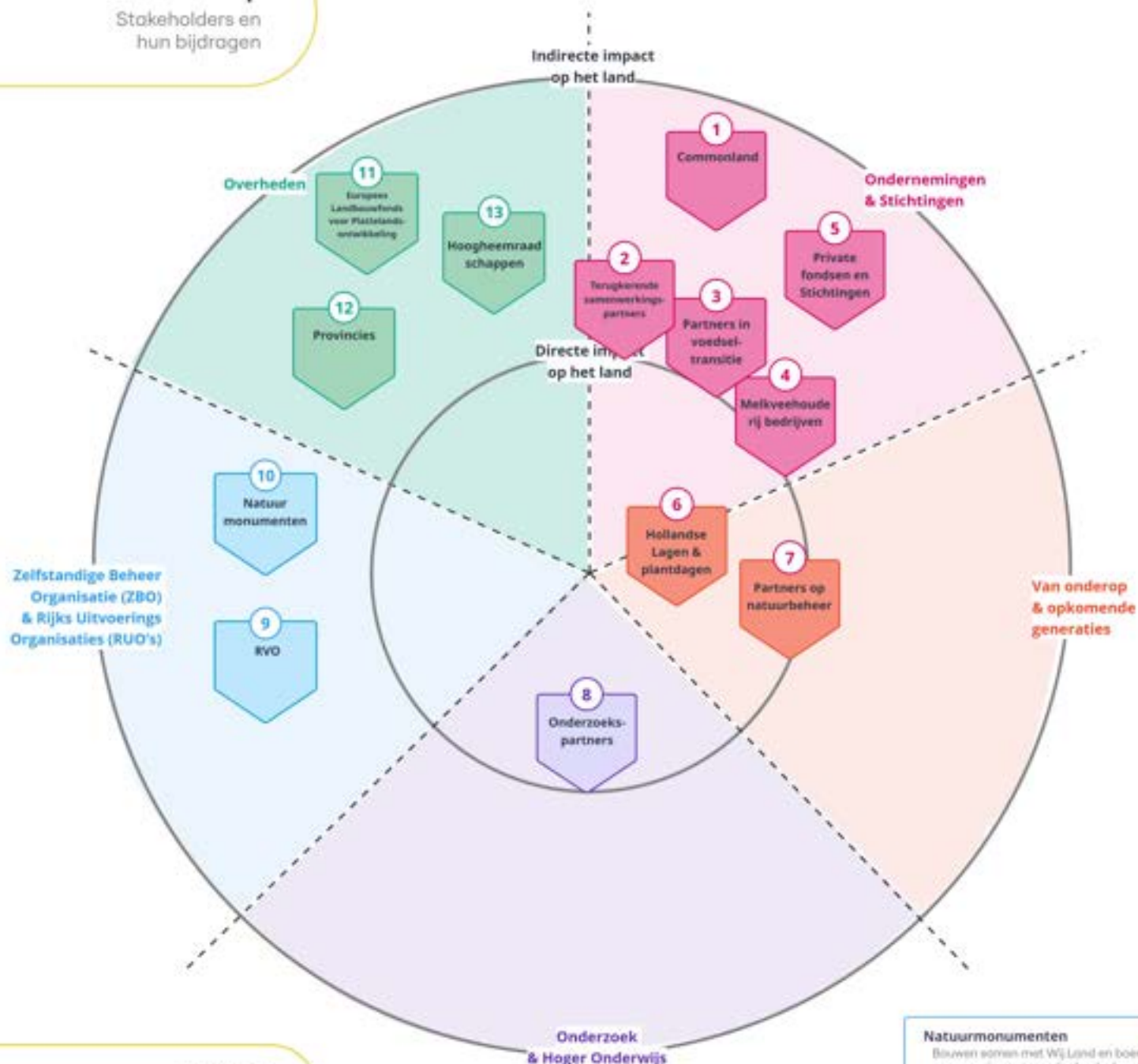
‘Een inspirerend landschap waarin natuurlijke, sociale en financiële waarden worden gecreëerd en dat we met trots kunnen doorgeven aan de volgende generatie. Hiervoor nemen we één generatie de tijd, en gaan we dagelijks aan de slag om te leren wat dit in de praktijk betekent. Zo werken we op de korte termijn, aan de lange termijn’.

Wij.land werkt aan de hand van 4 waarden: Het maximaliseren van financieel rendement per hectare leidt tot degradatie van land. In de Commonland filosofie moeten we daarom streven naar maximaal rendement van 4 verschillende waarden (returns), in plaats van alleen financieel. Deze vier zijn:

- sociale waarde,
- natuurlijke waarde,
- financiële waarde
- inspiratie.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

Natuurmonumenten

Bouwen samen met Wj Land en boeren aan een nieuw, gezonder landschap. Zij voelen frictie met boeren die hun grond pachten of naast hun gebieden wonen. Financieren soms programmakosten.

10

Commonland

Wj Land gebruikt de 4 return* aanpak en hulp van internationale stichting Commonland.

1

Melkveehouderij bedrijven

Wj Land ondersteunt projecten met melkveehouders en melkveewerkers zoals CONO kaasmakers, More than Milk Amsterdam.

4

Partners op natuurbeheer

Dit zijn partners op het gebied van natuurbeheer en versterking, waaronder Rijn & Gouwe Wiericke (RGW), Rijn Vecht en Venen (RVV) en Water, Land en Dijken (WLD) en het Veenweidefonds.

7

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling

Invloed op wetgeving en subsidies.

11

Terugkerende samenwerkingspartners

o.a. Stichting Aardpeer, BD Grondbeheer, Deltaplus Biodiversiteitsherstel, Triodge Regenerative Money Centre, Rabobank en ABN-Amro.

2

Private fondsen en Stichtingen

Wj Land wordt financieel ondersteund door verschillende private fondsen en stichtingen zoals Contribute Foundation, St. DOER, Glaskees Stichting Fonds, Ars Donand, Fonds De Roepster.

5

Onderzoekspartners

Lopende en recente partners: Soilpro, Veen Vriest, Wageningen Universiteit (WUR), Louis Bolk Instituut, Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW).

8

Provincies

Betalen soms programmakosten voor samenwerkingen zoals tussen Natuurmonumenten en boeren, en tussen boeren onderling (bottom-up gebiedsproces). O.a. met Provincie Zuid-Holland, Utrecht, Noord-Holland.

12

Partners in voedseltransitie

We werken samen met o.a. BoerEnNatuur, Transitiecoöperatie Voedsel, Food Hub en BoerenNatuur. Ook wisselen we kennis en kunde uit met bijv. Landschapboeren en Vruchtbare Kringloop Oost.

3

Hollandse Lagen & plantdagen

Evenementen voor buurtbewoners en vrijwilligers om bijv. Gezamenlijk hekken en hagen te planten in agroforestry projecten.

6

RVO

Stimuleren samenwerking en kennisdeling over natuurinclusieve landbouw (SABE).

9

Hoogheemraadschappen

Van Rijnland, De Stichting Rijnlanden.

13

6. Vooruitboeren

Website:	https://vooruitboeren.com/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/bi-jovira/
Aantal volgers op LinkedIn:	+1.600
Provincie:	Gelderland (Landelijk actief)
LinkedIn content over project:	link
Instagram:	-
Facebook:	Facebook
Youtube:	youtube

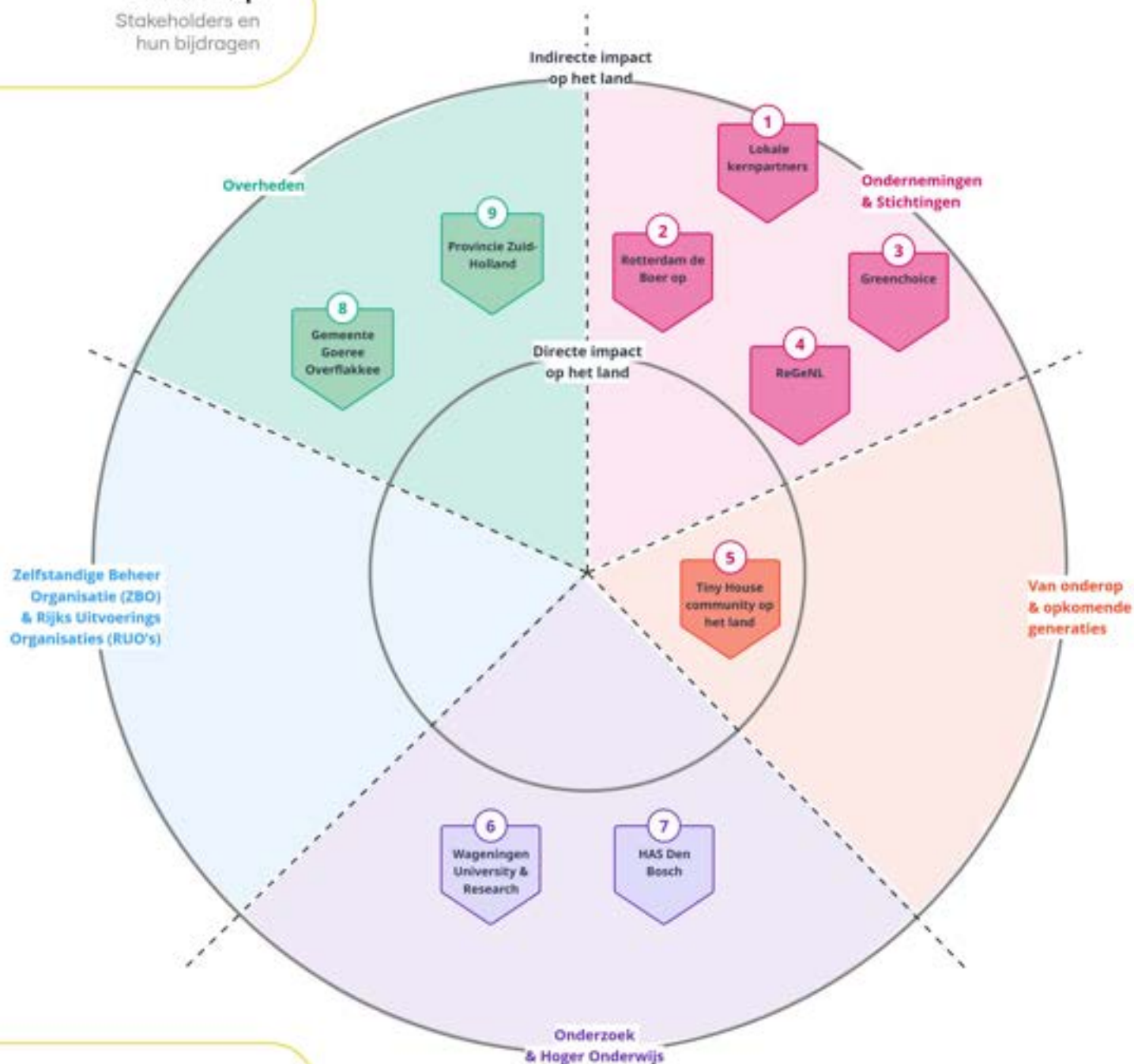
Omschrijving Missie & Visie:

Vooruitboeren (ook BI-JOVIRA genoemd) maakte in 2018 de keuze voor biologische regeneratieve landbouw om schade aan bodem, biodiversiteit en weerbaarheid van gewassen te herstellen en toekomstbestendig te boeren. Ze ontwikkelden een duurzaam teeltsysteem met minimale grondbewerking, strokenteelt en permanente rijpaden, wat leidde tot een rijk bodemleven, meer biodiversiteit en krachtige gewassen. Hun ambitie was om binnen zes jaar een van de duurzaamste vollegrondsgroentebedrijven van Nederland te worden, met tastbare successen begin 2023.

De visie blijft gericht op innovatie en kennisdeling, door natuur en landbouw te verenigen en projecten zoals een voedselbos en een Tiny Houses-community te realiseren. Achter deze aanpak ligt een diepgewortelde overtuiging van goed rentmeesterschap en verantwoordelijkheid voor de aarde.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

Lokale kernpartners

Bakker Barendrecht (grote afnemer), Rechtstreek, Boerschapen (verkoop maaltijdboxen), No Waste Army, Voedselbank Goeree Overflakkee

1

ReGeNL

ReGeNL: +50 organisaties die streven naar een regeneratieve, duurzame en toekomstbestendige sector. Samen project gestart. Het doorontwikkelen van een oogst-systeem voor minder bodembelasting bij de oogst.

4

HAS Den Bosch

Betaalde bedrijfsopdracht gedaan met studenten van de HAS waarbij zij een half jaar een deel van de week aan de slag gingen met operationele uitdagingen rond het bedrijf.

7

Rotterdam de Boer op

Veruit Rotterdam de Boer op een machine gekocht die nu wordt gedeeld met 5 boeren in de regio.

2

Tiny House community op het land

Gaan vrijwilligerswerk doen op het terrein en zorgen voor inkomen. Brengen ook heel veel kennis en out of the box ideeen in.

5

Gemeente Goeree Overflakkee

Goed contact met de Gemeente, waarin wordt gekoken of er iets waar elkaar betrekt kan worden.

8

Greenchoice

Hebben het voedselbos betaald met medewerking van Rotterdam de Boer Op.

3

Wageningen University & Research

Doet mee aan een strikenteelproject, halen data op op het land, zonder vergoeding voor vooruitboeren.

6

Provincie Zuid-Holland

Goed contact opgebouwd. Samen een Field Lab opgezet, alleen er wordt zoveel aan informatie gevraagd dat die projecten te veel tijd en geld kosten.

9

7. CSA Netwerk Nederland

Website:	https://www.clmtest.nl/csa/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/csa-netwerk
Aantal volgers op LinkedIn:	+3.000
Provincie:	Noord Holland (Landelijk actief)
LinkedIn content over project:	linkedin content
Instagram:	instagram
Facebook:	Facebookpage

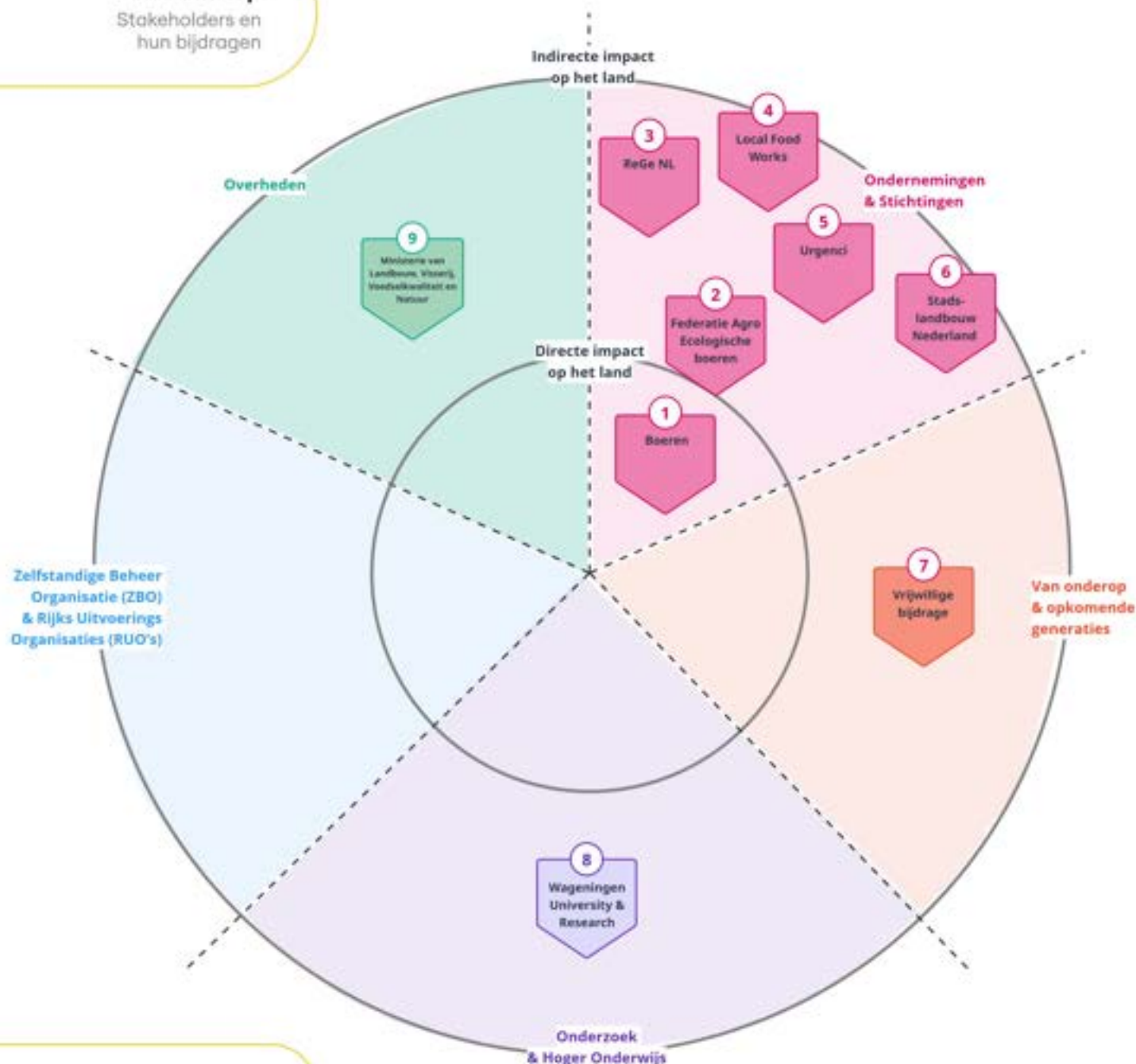
Omschrijving Missie & Visie:

Ontwikkelt, stimuleert en versterkt (de transitie naar) een duurzaam voedselsysteem, in een korte keten.

Community Supported Agriculture (CSA) is een samenwerking tussen boeren en burgers, waarbij verantwoordelijkheid, risico's en opbrengsten worden gedeeld. Burgers verbinden zich voor langere tijd aan het afnemen van producten van een boerderij, wat hen inzicht geeft in de herkomst van hun voedsel en invloed op een duurzame leefomgeving. CSA-boeren produceren niet alleen voedsel maar dragen ook bij aan biodiversiteit, een gezonde bodem en sociale waarden zoals gemeenschapsvorming. Lidmaatschap kan variëren van directe betrokkenheid bij een tuinderij tot deelname aan voedselcoöperaties, die gezamenlijk boeren ondersteunen en lokaal voedsel toegankelijk maken. CSA versterkt de band tussen mens en voedsel en bevordert een duurzaam, veerkrachtig voedselsysteem.

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

8. Natuurrijk Limburg

Website:	https://www.natuurrijklimburg.nl/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/natuurrijk-limburg/
Aantal volgers op LinkedIn:	349
Provincie:	Limburg
LinkedIn content over project:	LinkedIn content over Natuurrijk Limburg
Instagram:	-
Facebook:	Facebook

Omschrijving Missie & Visie:

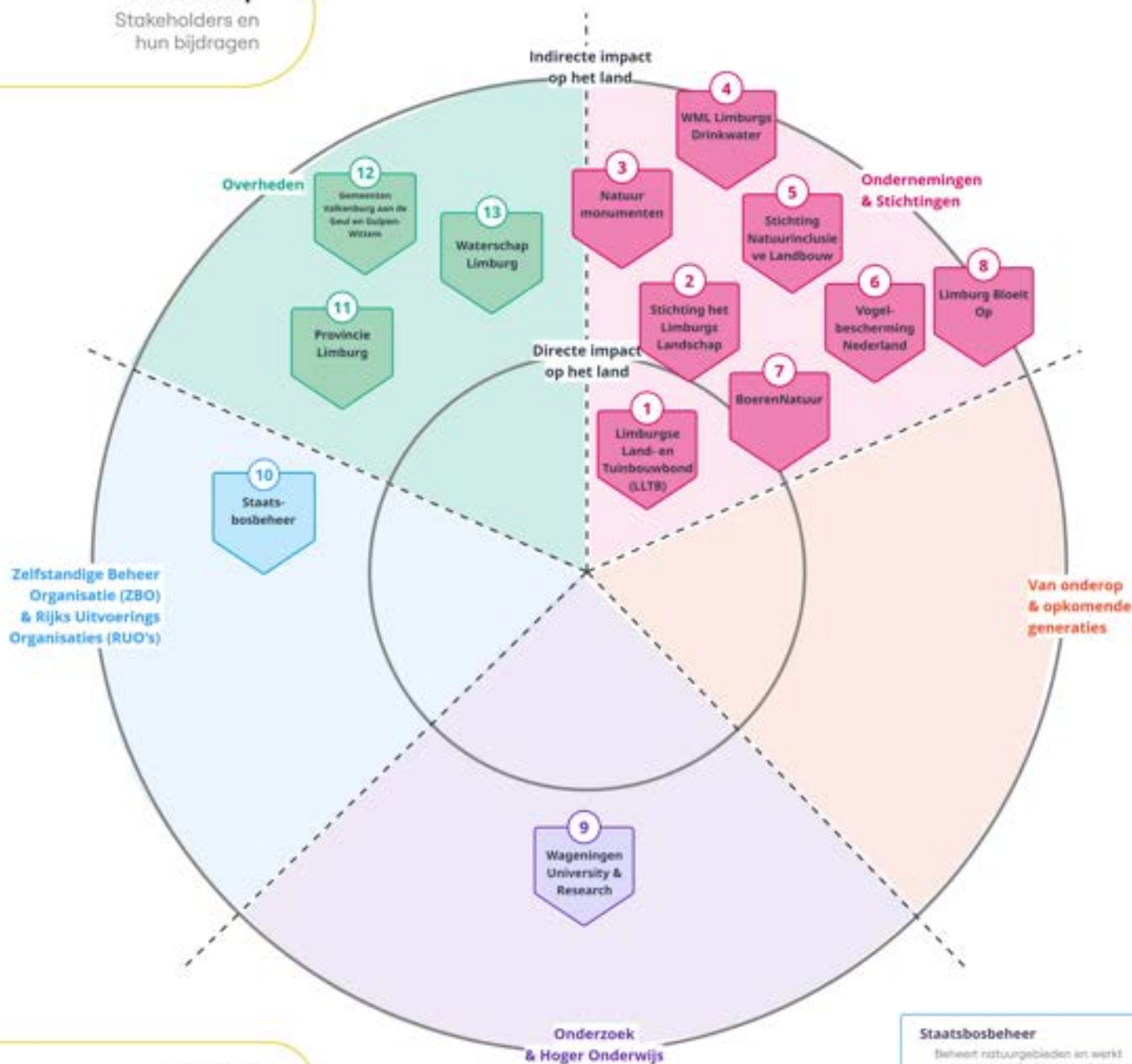
Kort en krachtig staat Coöperatie Natuurrijk Limburg voor: 'het realiseren van een gezonde natuurinclusieve landbouw'. Dit wil zeggen: het komen tot een economisch verantwoorde landbouw die in balans is met een rijke (functionele) biodiversiteit en de daartoe te stellen kwaliteitseisen aan de natuurlijke omgeving (i.e. bodem, water, klimaat, landschap en leefmilieu).

In ons agrarisch collectief stimuleren en helpen leden en medewerkers elkaar om door toepassing, ontwikkeling en kennisdeling van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb) in de provincie Limburg leefgebieden te creëren waarmee de gewenste diversiteit van dier- en plantensoorten terugkeert. Om dit daadwerkelijk te realiseren achten wij het noodzakelijk – met de ervaringen van de afgelopen jaren – om het ANLb-areaal fors uit te breiden (zo mogelijk naar 10% van het Limburgs landbouwareaal).

We zijn ervan overtuigd dat door de successen die dán zichtbaar worden, veel leden en ook niet-leden intrinsiek gemotiveerd zullen worden de transitie naar een natuurinclusieve landbouw te maken. Dit wil zeggen een transitie van een perceels- naar een bedrijfsgerichte aanpak en een noodzakelijke verbreding van specifieke aandacht voor natuur en landschap naar een integrale aandacht voor ook de natuurlijke randvoorwaarden (i.e. bodem, water en klimaat).

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

1 Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB)

Behartigt de belangen van agrarische ondernemers in Limburg en werkt samen met Natuurlijk Limburg aan duurzame landbouwpraktijken.

4 WML Limburgs Drinkwater

Draagt bij aan projecten die de waterkwaliteit beschermen, wat essentieel is voor zowel drinkwater als natuurbeheer.

7 BoerenNatuur

Een landelijke organisatie die agrarische collectieven ondersteunt bij agrarisch natuur- en landschapbeheer.

11 Provincie Limburg

Ondersteunt projecten en initiatieven gericht op natuurbeheer en biodiversiteit in de regio.

2 Stichting het Limburgs Landschap

Zet zich in voor het behoud van natuur en landschap in Limburg en participeert in gemeenschappelijke projecten.

5 Stichting Natuurinclusieve Landbouw

Focus van Stichting Natuurinclusieve Landbouw ligt op het samenbrengen van partijen in de landbouw om de voor een transitie benodigde innovatie op gang te brengen.

8 Limburg Bloeit Op

Initiatief van Natuurlijk Limburg Zuid, dat zich inzet voor het vergroten van biodiversiteit vanuit biodiversiteitsakkeren die het landschap versterken, in samenwerking met lokale gemeenschappen en boeren.

12 Gemeenten Valkenburg aan de Geul en Gulpen-Wittem

Betrokken bij lokale natuurprojecten, zoals het beheer van wegebomen en andere projecten ter bevordering van lokale flora en fauna.

3 Natuurmonumenten

Beschermt natuurgebieden en werkt samen aan het behoud en herstel van biodiversiteit in Limburg.

6 Vogelbescherming Nederland

Zet zich in voor de bescherming van wilde vogels en hun leefgebieden en ondersteunt projecten gericht op akkervogels.

9 Wageningen University & Research (WUR)

Levert wetenschappelijke kennis en onderzoek ter ondersteuning van natuurbeheer en agrarische projecten.

13 Waterschap Limburg

Beheert waterhuishouding en draagt bij aan projecten die waterkwaliteit en -kwantiteit verbeteren, essentieel voor natuurbeheer.

10 Staatsbosbeheer

Beheert natuurgebieden en werkt samen aan projecten voor duurzaam landschapbeheer. Pachtbeleid voor natuurinclusieve boeren doen zij heel goed, in relatie tot het Didam areset.

9. VK-Oost

Website:	https://vruchtbarekringloopoost.nl/
LinkedIn organisatie pagina:	https://www.linkedin.com/company/vk-oost/
Aantal volgers op LinkedIn:	+427
Provincie:	Overijssel (Oost-Nederland)
LinkedIn content over project:	VK-Oost content
Instagram:	-
Facebook:	Facebook

Omschrijving Missie & Visie:

De vereniging Vruchtbare Kringloop Oost (VK-Oost) is een lerend netwerk van en voor de landbouw in Oost-Nederland.

VK-Oost zet zich samen met leden, partners, experts en overheden in voor een beter perspectief en bestaansrecht voor de grondgebonden landbouw op alle grondsoorten in Oost-Nederland.

Zij doet dit door proactief in te spelen op de wensen en eisen van de samenleving en de markt. In groepsverband en in projecten wordt nieuwe kennis ontwikkeld en leren boeren van elkaar.

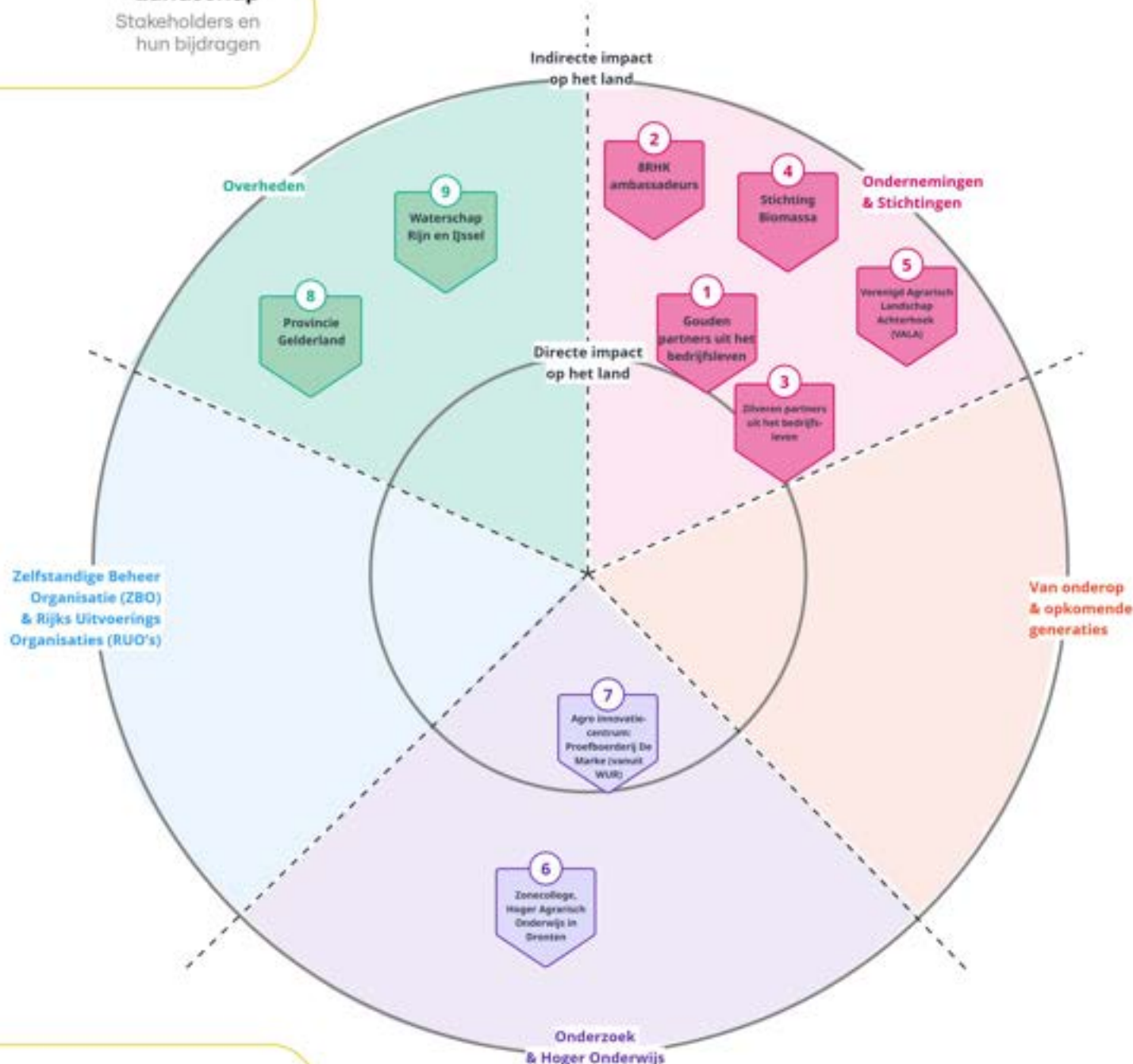
VK-Oost is een platform voor versterking van de vier thema's:

basisthema: kringlopen

keuzethema's: rendement, ondernemerschap, verbinding

Landschap

Stakeholders en hun bijdragen

Toelichting

Rol in het grotere geheel

Adviesrapport Actief op LinkedIn:

Handvatten rond online communicatie die het onderzoek geeft aan ambtenaren:

Het is goed mogelijk dat u als ambtenaar niet volledig op de hoogte bent van alles wat in uw regio gebeurt op het gebied van natuurinclusieve landbouw, of ander werkgebied. Het is immers onmogelijk om alles te weten binnen uw werkveld.

U hebt geen dagelijks contact met de markt en haar ontwikkelingen en uitdagingen. Terwijl die kennis heel belangrijk is tijdens het formuleren van beleid en planning. Zeer belangrijk zelfs binnen grote veranderingstrajecten.

Juist daarom is het inzetten van sociale media een heel effectieve manier om te zien wat er in de markt gebeurt. Van uitdagingen en tegenslagen tot successen. U kijkt mee op het terrein, zonder er fysiek naartoe te hoeven reizen.

Daarnaast kan ieder individu via sociale media deze initiatieven helpen aan een groter bereik. Als ambtenaar kunt u perfect de rol van Verbinder tussen duurzame initiatiefnemers en de verdere markt en/of regio invullen.

Deze conclusie komt ook terug in de [Handreiking Online Communicatie Rijksambtenaren](#). Dit omvat concreet advies over:

1. Rijksambtenaren online actief als ambassadeur van de Rijksoverheid
2. Online media als belangrijke bron van informatie voor rijksambtenaren
3. Het combineren van integriteit en professionele taakinvulling op social media

Sociale media in het algemeen en LinkedIn specifiek als platform leent zich heel goed als “krant” in uw eigen werkgebied. U moet enkel wel weten hoe u die krant zelf samenstelt.

Want zolang u die krant niet samenstelt, ziet u ook de berichten niet voorbij komen. Dan blijft u in uw eigen sociale “bubbel”. Ons advies is: Prik die bubbel door.

We hebben 3 rollen geformuleerd die u kunt pakken op LinkedIn, waarin u in 2 van die rollen die bubbel vergroot, net zo lang tot hij barst.

3 rollen die u als ambtenaar kunt pakken op LinkedIn

Er zijn binnen verandertrajecten als ambtenaar 3 rollen te pakken:

- De voorloper / Verbinder
- De meewerkers
- De stille meerderheid

De voorloper “loopt voorop” en daagt de rest uit om harder te gaan.

De meewerkers willen aanhaken en volgen de voorloper.

En de stille meerderheid kijkt vaak nog even de kat uit de boom, informeert zich wel maar onderneemt geen actie.

Er is geen overheid nodig vol met voorlopers en verbinders, het is belangrijk om na te denken binnen uw werkveld en team, voor wie welke rol gewenst en geschikt is.

Vraag u daarom af: In welke rol ziet u uzelf, of uw collega, in de transitie in uw werkveld?

Hieronder schets ik de acties die iedere groep globaal uit zou voeren in hun LinkedIn gebruik en wat dat hen oplevert.

1. De Voorloper / Verbindersrol

Pak als ambtenaar een **voorloper**- of **verbindersrol**. De uitvoering is in veel opzichten hetzelfde, maar uit ervaring merken we dat mensen zich vaak als voorloper zien, of echt als verbinder. U bent in deze rol een kartrekker en verbinder tussen initiatieven in de markt, maar ook tussen de markt en uw collega's.

Dit houdt in dat u:

- Actief bouwt aan het vergroten van uw netwerk en uw “bubbel” via nieuwe **Connecties**.
- **Conversaties** start, zowel publiek onder posts als 1-op-1.
- Zelf **Content** deelt over eigen initiatieven en over de markt.
- Helpt om samenwerkingen en projecten op te zetten in uw werkgebied (**Conversies**).

Dit betekent dat u een prominente positie gaat pakken in de verandering in uw werkgebied en u als herkenbaar gezicht neerzet in het netwerk, waar ook vragen aan kunnen worden gesteld.

Dit leidt tot:

- Een groter bereik qua content
- Meer autoriteit en vertrouwen in uw werkveld
- Meer ideeën, vragen en verzoeken vanuit uw werkveld

Uiteraard is het hierbij belangrijk dat er duidelijke afspraken zijn over de richting en visie van uw team op een bepaald vraagstuk. Maar juist door een nog deels abstracte visie te toetsen aan content uit de bedrijfswereld, kunt u die visie verscherpen en verbeteren.

Idealiter heeft elk team of afdeling ten minste één voorloper die collega's motiveert en uitdaagt. Deze persoon fungeert immers als verbindingsstuk tussen de markt en zijn/haar collega's. Indien u deze rol ambieert, is het raadzaam een actieplan op te stellen dat de vier C's (Connecties, Conversaties, Content en Conversies) verankert in uw werkroutine.

Gebruik tijdens een brainstorm het schema op de volgende pagina.

Connectie acties

Hoe omschrijf ik de doelgroep die ik wil kennen, volgen en spreken?

Hoe vind ik deze doelgroep?

Hoe trek ik de doelgroep mijn netwerk in?

Boek hiervoor bijvoorbeeld 30 minuten per week om actief je netwerk uit te breiden

Conversatie acties

Welke onderwerpen ga ik de komende periode volgen?

Welke invloedrijke personen ga ik de komende periode actief volgen?

Wat is mijn rol en boodschap, ofwel hoe ga ik reageren?

Boek hiervoor bijvoorbeeld 30 minuten per week om actief te gaan reageren op content in jouw markt/werkveld

Content acties

Wat is mijn rol en boodschap, ofwel wat ga ik delen?

Maak een planning waarin je bijvoorbeeld bepaald om wekelijks te schrijven over eigen ervaringen in jouw werkveld, of artikelen te delen die hierover gaan.

Conversie acties

Wat is een volgende stap voor mijn netwerk, waar wil ik hen toe aanzetten, voor uitnodigen?

Welke samenwerkingen beoog ik op te zetten?

Wat beoog ik met/voor de doelgroep te realiseren?

Door nu na te denken wat het einddoel is met het netwerk dat je opbouwt, wordt het leuker en makkelijker om de eerdere stappen te gaan doen en vol te houden.

2. De meewerkers

Voor veel ambtenaren is er onvoldoende tijd beschikbaar om als verbinder op te treden. Het is ook niet noodzakelijk dat iedereen als verbinder optreedt; effectieve binders hebben vooral ondersteuning nodig van collega's die:

- **Actief meekijken** en op de hoogte blijven
- **Participeren in gesprekken**
- **Relevante ideeën en contacten aandragen**

Reserveer wekelijks een kort moment (20-30 minuten) om op LinkedIn informatie te verzamelen over uw werkgebied en hierop te reageren. Dit stelt u in staat:

- Relevante organisaties en personen te vinden
- Relaties op te bouwen waardoor u vroegtijdig inzicht krijgt in uitdagingen
- Deze inzichten in te passen in uw werkzaamheden

Deze aanpak is een tijdsefficiënte methode om verbinding met externe partijen te onderhouden.

De Meewerkers gaan aan de slag met de conversatie acties in het schema op de vorige pagina (al kunnen zij wanneer gewild ook andere acties oppakken!).

3. De stille meerderheid

U kunt ervoor kiezen om niet actief te participeren op LinkedIn. In dat geval mist u echter de kans om innovatieve initiatieven en voorlopers te ontdekken, en blijft u opereren binnen uw bestaande bubbel.

Dit betekent dat u de verbinding mist die noodzakelijk is voor duurzame transitie. Bij tijdsgebrek door hoge werkdruk is het bijvoorbeeld misschien wel mogelijk om binnen uw team afspraken te maken over wie de externe communicatie via LinkedIn onderhoudt, en wie zich richt op projectuitvoering. Door deze rollen periodiek te wisselen, behoudt iedereen voeling met de ontwikkelingen in de markt.

Praktijkvoorbeeld

Gelijktijdig met dit onderzoek heeft onze opdrachtgever [Tessa de Haas](#) de rol van Meewerker op zich genomen. Zij is al enige jaren actief op LinkedIn waardoor zij al een netwerk van volgers heeft en hierdoor genereert LinkedIn op basis van haar algoritme al interessante content voor haar. Vanuit dit onderzoek is zij met behulp van de markt- en innovatietermen (zie uitleg in **Definities en Uitgangspunten**) uit dit onderzoek buiten haar algoritme gaan zoeken. In de periode december 2024 tot en met maart 2025 is zij actief gaan zoeken naar content via gerichte zoekopdrachten zoals de volgende:

("landbouw" OR "veeteelt" OR "boerderij") AND ("duurzaamheid" OR "regeneratief" OR "natuurinclusief")

Dit is een zoekformule die zoekt naar 1 van de woorden landbouw/veeteelt/boerderij in de tekst van een post, maar ook naar 1 van de woorden duurzaamheid/regeneratief/natuurinclusief. Alle posts die van beide groepen minimaal 1 term bevatten, kwamen naar voren in haar zelfgebouwde LinkedIn tijdlijn.

Twee keer per week voor 30 minuten heeft Tessa een actie in haar agenda gezet om door deze berichten te lopen.

Haar ervaring:

‘Doordat ik al enkele jaren actief ben op LinkedIn, zie en ervaar ik hoe dit je kan ondersteunen in je werk. Het helpt mij om inzichten op te doen over mijn speelveld, in verbinding te zijn en te komen met mensen uit dat speelveld en ook relevante content te delen. Hoe gericht en preciezer je daarin kunt worden, hoe groter het bereik.

Tessa de Haas • 1st

Senior adviseur kennis Transitie Landelijk Gebied
The Randstad, Netherlands

2K followers

284 mutual connections

Het werken met de regels brengt focus aan en werkt heel prettig en eenvoudig. Ook vind ik het verrassend wat ik daarbij tegenkom. Andere mensen en ook andere content. Daarbij valt mij op dat er andere taal gebruikt wordt door mensen vanuit verschillende sectoren, organisaties, functies en rollen. Terwijl ze aan dezelfde opgave werken in het landelijk gebied. Dit inzicht helpt mij ook om gericht en preciezer te worden in het bereik van mijn doelgroep.’

In bijlage 2 ziet u enkele relevante posts die zij via de zoekopdrachten en haar goed gestuurde netwerk en algoritme heeft gevonden.

Hoe nu verder?

Wij adviseren uw afdeling om op korte termijn een teambijeenkomst te organiseren waarin u gezamenlijk bepaalt welke rollen verschillende teamleden kunnen en willen vervullen. Bespreek welke collega's zich comfortabel voelen bij een voorlopersrol, wie deel uitmaakt van de Meewerkers, en hoe u zorgt dat ook de inzichten van de 'stille meerderheid' worden benut.

Het is goed om te weten dat er per team/afdeling maar 1-2 voorlopers nodig zijn, met daar omheen Meewerkers om deze te ondersteunen.

Na deze rolbepaling is het essentieel om concrete actieplannen op te stellen per persoon en rol. Indien u behoefte heeft aan ondersteuning bij het ontwikkelen van een effectieve LinkedIn-strategie, biedt True Growth gerichte workshops en individuele begeleiding aan. Onze expertise is specifiek toegesneden op ambtenaren die een voorlopersrol willen vervullen of als team effectiever willen opereren op sociale media.

Een analyse van de markt op LinkedIn is hierin vaak een concrete eerste stap.. Zoals u in dit rapport ziet komt daar al veel naar voren zoals het aantal initiatieven om te volgen en de personen die hier een actieve rol in spelen. We zien de interesse bij teams dan groeien en mensen beginnen een klein stuk van de mogelijkheden te zien.

Door strategisch gebruik te maken van LinkedIn kunt u niet alleen uw eigen werkzaamheden verrijken, maar ook substantieel bijdragen aan de kennisdeling en netwerkvorming die noodzakelijk zijn voor succesvolle transitie binnen uw werkgebied.

Veel succes met het gericht toepassen van LinkedIn!

Wessel Hebing & Erwin van der Zwaag - Cofounders True Growth

Omgaan met negatieve reacties: risicomanagement bij online zichtbaarheid

Omdat we deze vraag regelmatig krijgen, hebben we hier een aparte pagina aan gewijd. Als ambtenaar actief zijn op LinkedIn binnen het domein van duurzame innovatie, kan inspirerend en verrijkend zijn. LinkedIn is doorgaans een professioneel platform met een constructieve sfeer. Niettemin kan het uitdragen van uw visie of het delen van innovatieve ideeën soms kritische of zelfs negatieve reacties uitlokken. Een doordachte aanpak hiervan verkleint de drempel om actief te participeren.

Praktische richtlijnen:

- **Anticipeer op kritische reacties:** Door vooraf rekening te houden met mogelijke kritiek, komt deze niet als verrassing en bent u emotioneel beter voorbereid.
- **Houd uw werkelijke publiek voor ogen:** Voor elke zichtbare kritische reactie zijn er honderden, soms duizenden professionals die uw bijdrage lezen, waarderen en ervan leren zonder direct te reageren. Zij vormen uw primaire doelgroep.
- **Behoud professionele integriteit:** Wees u bewust van de brede zichtbaarheid van uw bijdragen. Een zorgvuldige, integere communicatiestijl draagt bij aan het creëren van draagvlak voor uw boodschap.
- **Waardeer inhoudelijke dialoog:** Constructieve tegenargumenten bieden waardevolle perspectieven. Streef ernaar om het gesprek te de-escaleren en op inhoudelijk niveau voort te zetten.
- **Omgang met ongepaste reacties:** Indien reacties de grenzen van het betamelijke overschrijden, is het legitiem om deze te negeren of te verwijderen. Vaak zal uw professionele netwerk u hierin ondersteunen door ongepaste interacties te ontkrachten.

Het is waardevol om binnen uw team ervaringen uit te wisselen over online interacties. True Growth biedt desgewenst ondersteuning bij het ontwikkelen van effectieve responsstrategieën voor verschillende scenario's.

Bijlagen

Bijlage 1: Feedback per project: Wat gaat er goed, wat kan er beter?

Vanuit de interviews die gehouden zijn, zijn er ook inzichten opgehaald over wat er goed gaat en wat er beter kan. Hierbij per initiatief deze inzichten:

1. Land van Ons: Perceel Oud Ade

Wat gaat er goed?

Vrijwilligersbetrokkenheid:

De projecten worden getrokken en geduwd door vrijwilligers die tijd, geld en expertise willen delen en echt onderdeel willen worden van de missie van Land van Ons.

Laagdrempelige Participatie:

Een eenvoudige en betaalbare formule om deel te nemen. Het lidmaatschap kost slechts 30,- per jaar, met de optie om meer te doneren. Hierdoor heeft Land van Ons nu meer dan 30.000 leden en ongeveer 25 miljoen euro op de balans.

Financiële Onafhankelijkheid:

Land van Ons is financieel onafhankelijk van de overheid en is vastberaden dit te blijven.

Wat kan er beter?

Uitdaging komende 1-3 jaar:

Grondbeleid:

Nederland heeft volgens Land van Ons dringend behoefte aan een nationaal grondbeleid, vooral gezien de schaarste en hoge kosten van grond.

Dit is een complexe uitdaging, en een hete aardappel. Artikel over geschreven: [Schaalsprong voor Groene Grond](#)

Financiële Uitdagingen:

Geld blijft een uitdaging. Het initiatief zoekt naar cofinanciering van projecten samen met de overheid, in plaats van subsidies, en wil meer funding binnenhalen vanuit de bedrijfsmarkt.

De voorkeur gaat uit naar cofinanciering van projecten samen met de overheid in plaats van subsidies. Een vraag die hierbij gesteld kan worden vanuit een overheid is: Welke maatschappelijke waarde is er voor de overheid in deze projecten

Organisatorische Opschaling:

Het opschalen van een vrijwilligersorganisatie is complex. De uitdagingen hierbij liggen in het beheren van verloop en het waarborgen van goede procesvoering.

Monitoring:

Er is behoefte aan meer inzicht in de huidige stand van zaken van natuurinclusieve landbouw.

2. Herenboeren (Locatie Wenumseveld)

Wat gaat er goed?

Lokale Samenwerking:

Herenboeren Wenumseveld functioneert redelijk onafhankelijk met een sterke samenwerking met lokale boeren.

Vrijwilligersinzet:

Enthousiaste leden regelen veel voor en met de organisatie, van werkzaamheden op het land tot alle randzaken. Herenboeren is een bottom-up organisatie die al doende leert.

Kennisuitwisseling:

Er is veel interesse vanuit onderzoeken, waarbij veel partijen willen komen leren of "halen" bij dit initiatief.

Wat kan er beter?

Financiering Onderzoeksprojecten:

Onderwijsprojecten en onderzoeken kosten Herenboeren tijd en leveren kennis op, maar voorlopig geen inkomsten. Dit is een uitdaging voor een innovatief initiatief.

Technologische Innovatie:

Als lokale organisatie zoeken ze naar mogelijkheden (kennis EN geld) voor slimmere apparatuur en betere biologische bestrijdingsmethodes. De schaalgrootte maakt dit lastig.

Subsidieuitdagingen:

Pogingen om subsidies aan te vragen voor duurzame innovatie (zoals een elektrische schoffel) stuiten vaak op bureaucratische criteria.

Generatiewissel:

Met veel 60+ers is het een uitdaging om tijdig nieuwe, jongere leden te werven in de regio.

Toekomstige Grondzekerheid:

Onduidelijkheid over de grondpositie na 2033, wanneer het huidige pachtcontract afloopt, vormt een groot aandachtspunt. Grondpositie hebben en houden is het belangrijkste doel. Het kopen van grond kopen zou kunnen (via bijv. Land van Ons) maar is een grote uitdaging.

3. Voedsel Anders Netwerk NL

Wat er goed gaat?

Systeembenadering:

Het Voedsel Anders Netwerk NL is effectief door haar systemische, brede blik: VAN NL kijkt breed naar het voedselsysteem en combineert thema's als duurzaamheid, eerlijke arbeid, gezondheid en regionale voedsel economie. Wij hebben een duidelijke visie hoe van onderop een beweging vorm krijgt en impact wordt bereikt.

Kennisuitwisseling:

Brede kennisuitwisseling tussen en over verschillende thema's werkt zeer goed.

Bewustwordingsactiviteiten:

Het Food Film Fest (laatste editie in december 2024) is een groot succes en zorgt voor bewustwording en activering.

Netwerkaanpak:

De focus ligt volledig op het verbinden van mensen en organisaties voor lokale/regionale oplossingen en innovatie. Het feit dat ze zelf geen land of landbouwprojecten hebben, zorgt voor focus op het netwerkgedeelte.

Wat kan er beter?

Systemische Barrières:

Het huidige politieke en economische systeem werkt tegen door:

- Korte termijn denken
- Eendimensionaal denken
- Vastgeroeste patronen
- Onvoldoende creativiteit in het vinden van nieuwe oplossingen
- Machtsconcentratie
- Onvoldoende zichtbaarheid, steun bottom up en pioniers

Zichtbaarheid en Communicatie:

Er zijn veel innovaties en oplossingen, maar te weinig mensen weten van die natuurvriendelijke oplossingen. Die zichtbaarheid dat het anders moet en kan, ontbreekt nog bij de overheid en bij partijen die oplossingen bieden.

Samenwerking:

Verschillende partijen werken nog teveel langs elkaar heen. Zij voelen behoefte aan meer samenwerking en mogelijk zelfs samengaan van initiatieven rondom duurzame landbouw.

4. Platform Natuurinclusieve landbouw Gelderland

Wat er goed gaat?

Sterke Partnernetwerk:

We beschikken over 26 partners die elkaar minimaal 4x per jaar ontmoeten, waardoor onderlinge verbinding en kennisuitwisseling wordt gestimuleerd.

Verbinding Diverse Partijen:

We brengen uiteenlopende organisaties samen, van donkergroene organisaties zoals Natuurmonumenten tot lichtgroene partners zoals LTO-Noord, wat wederzijds begrip en samenwerking bevordert.

Voorbeeld: Met lobbybrieven lukt het bijna nooit om een eensgezinde brief uit te sturen met die donker- tot lichtgroene organisaties. Als iets op papier moet komen te staan, willen we allemaal net iets anders. Laagdrempelig contact zorgt voor begrip en meer samenwerking, waardoor we wel stappen voorwaarts kunnen maken.

Wat kan er beter?

Samenwerking met Waterschappen:

Behoeftte aan meer concrete projecten met waterschappen, specifiek met Waterschap Rijn & IJssel en Waterschap Rivierenland.

Onderwijsamenwerking:

Wens om meer contact te leggen met HBO's en MBO's, bijvoorbeeld door inspiratieboeren te koppelen aan studenten.

Financiële Continuïteit:

Zoeken naar oplossingen voor financiering na 2026, nu nog ondersteund door de provincie Gelderland.

5. Wij.Land

Wat er goed gaat?

Marktpotentie:

Grote energie en bereidheid tot verandering in de markt, mits gefaciliteerd door de overheid.]

Wat kan er beter?

Beleidsaanpassing:

Veel beleid van gemeenten, provincies, nationale en Europese overheden is te generiek en onvoldoende flexibel voor water- en bodemsturende aanpakken. De verkoking bij de overheid wordt gezien en ervaren,, waardoor je bij onderwerpen als landbouw, natuur, stikstof en mest steeds met andere mensen/ teams spreekt. Hierdoor ontbreekt er flexibiliteit om met creatieve oplossingen te komen.

Bureaucratische Belemmeringen:

90% van de ontwikkelde oplossingen kan niet worden geïmplementeerd vanwege wetgeving, met name bij collectieve projecten.

Wij.land is al 8 jaar bezig met gebiedsprocessen. De overheid vraagt boeren om plannen te maken → Boeren maken plannen met Wij.Land → maar 90% oplossingen kunnen werken, maar kan door wetgeving niet. Met name collectieve projecten kunnen heel veel problemen oplossen.

Systeemverandering:

Behoeftte aan een bredere visie op de toekomst van de landbouw en interne transitie binnen overheidsorganisaties.

Enthousiasme voor duurzame verandering

Boeren en bewoners zijn door bovenstaande processen gefrustreerd en werken niet meer mee of soms zelfs tegen, nadat zij eerder wel meewerkten. Momentum en vertrouwen moet terugkomen.

6. Vooruitboeren

Wat gaat er goed?

Lokale gemeenschapsvorming:

Sterke focus op lokale gemeenschappen en samenwerking, met energie gegenereerd door projecten zoals Tiny Houses en landelijke samenwerking.

Wat kan er beter?

Financiering innovatie:

Vraag om betaling voor innovatief onderzoek en projecten, in plaats van dat onderzoeksgeld voornamelijk naar gebruikelijke onderzoeksinstellingen gaat. Vooruitboeren heeft al +2 miljoen geïnvesteerd in duurzame innovatie, maar krijgt te weinig hulp terwijl andere instanties miljoenen in onderzoeksgeld krijgen.

Dit kan ook via het uitgeven van opdrachten als overheid voor het verzamelen of delen van kennis en data. Op het moment is dit proces ook weer een voorbeeld van een te lange keten, waaraan de boer niets of te weinig verdient.

Erkenning voor duurzame Innovatie:

Frustratie over het feit dat ondanks ruim 2 miljoen geïnvesteerd in duurzame innovatie, onvoldoende ondersteuning wordt ontvangen. Als duurzame voorloper krijg je altijd complimenten en vragen, maar bijna nooit concrete of betaalde hulp. Het zou fijn zijn als innovatieve boeren eens betaald worden voor innovatie onderzoek en projecten.

Als dit niet gebeurt, verliezen duurzame boeren het vertrouwen in de projecten van de overheid zoals PPS1, PPS2 en nu ReGeNL.

Regionale acceptatie:

De organisatie ervaart een uitdaging door de lobby van lokale boeren die het initiatief als ongebruikelijk of onzin beschouwen. Al jaren wordt er gesproken over bodemvervuiling door bestrijdingsmiddelen, en onze uitspraken telkens blijken te kloppen vanuit nieuwe onderzoeken.

Behoeftte aan regionaal partnernetwerk: Behoeftte aan partners voor kennisdeling, vooral voor boeren die op grotere schaal duurzaam en ecologisch verantwoord willen boeren.

Onlangs is Vooruitboeren afgewezen bij Land.Van.Ons omdat ze te ver van een dorp zitten voor een lokale verkoop en er te weinig interesse is in duurzame producten in onze regio. Ook zijn ze groter dan een gemiddeld CSA project. Ze zoeken actief naar partners om kennis en mogelijkheden te delen voor boeren, die op iets grotere schaal, duurzaam en ecologisch verantwoord willen boeren. Zo'n partnernetwerk in de regio is echt nodig.

7. CSA Netwerk Nederland

Wat gaat er goed?

Kennisnetwerk:

Het netwerk biedt talrijke kansen en kennisdeling, waarbij vraag en antwoord effectief worden verbonden. Kennis die normaal niet gevonden wordt is er en zij verbinden vraag met antwoord.

Wat kan er beter?

Financiering Netwerkrol:

Verzoek aan overheden voor financiering om de rol als verbinder beter te kunnen vervullen en een stabiele basis te creëren. Dan hebben ze als bestuur focus en een stabiele basis voor het opbouwen, vergroten en versterken van het netwerk.

Onderzoeksondersteuning:

Uitdaging met het beantwoorden van onderzoeksvragen van studenten en universiteiten vanwege beperkte capaciteit van vrijwilligersteams. Ze krijgen namelijk veel vragen voor het doen van onderzoeken vanuit studenten en universiteiten, maar dat is niet altijd mogelijk omdat onze teams dit vrijwillig doen. Er is geen tijd en budget beschikbaar voor de begeleiding.

8. Natuurrijk Limburg

Wat gaat er goed?

Sterke Ledenbase:

Meer dan 1300 leden, met een evenwichtige verdeling tussen boeren en particuliere grondbezitters van agrarische grond. Het beheer bestrijkt 4000 hectare. Binnen de ledendatabase delen we actief kennis en netwerk.

Gerichte Biodiversiteitsaanpak:

De organisatie focust op het sturen op gidssoorten (belangrijke diersoorten in bestaande ecosystemen) en hun welzijn, met een integrale benadering van agrarische grond en natuur.

Financiële Ondersteuning:

Ontvangt financiering via het ANLB (twee derde uit Brussel, een derde van de provincie), met aanvullende projectmatige financiering van verschillende partijen. Ook de projectmatige financiering zoals de 450.000 euro voor het aanplanten van hagen en bomen loopt via verschillende partijen. Zo loopt het de ene keer via ministerie van LNV of via Europa of via provincie of via Friesland Campina.

Strategische Samenwerking:

Nauwe samenwerking met Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), die aan de basis stond van de organisatie. Om het eerlijke verhaal te vertellen richting de boeren. Zij zijn het niet overal mee eens, maar stemmen wel heel goed af. Zij willen dan realistische duurzame plannen maken en een kritische kijk van LLTB is dan heel belangrijk.

Lokale Impact:

Beheer in meerdere gemeenten, inclusief grote projecten zoals het Groot Maasheggen project, en advisering over natuurinclusieve oplossingen. Ze doen ook pro bono projecten als ze zien dat er ergens plannen liggen die de doelen van Natuurrijk Limburg écht vertragen of belemmeren.

Wat kan er beter?

Systeemtransitie:

Uitdaging om over te schakelen van een extreem efficiënte, chemisch ondersteunde landbouw naar methoden die werken mét de natuur in plaats van ten koste van de natuur.

Grond is heel gebiedsspecifiek, en vraagt om een gebiedsaanpak. Dat is een grote uitdaging, maar heel belangrijk om te realiseren.

Onderzoek en Kennisopbouw:

Behoeftte aan uitgebreid onderzoek om een nieuw, duurzaam landbouwsysteem te ontwikkelen, rekening houdend met de specifieke kenmerken van verschillende grondsoorten.

Beleidsuitdagingen:

Signaleren dat dwang contraproductief werkt. Stimuleren werkt beter dan verplichten, met nadruk op het opbouwen van vertrouwen. Stikstofbeleid werkt desastreus: Goede veeboeren stoppen, komt akkerbouw voor in de plaats dat veel andere nadelen heeft tov de Natura 2000 gebieden. Dit beleid is met goede bedoeling en ambitieus, maar werkt dan averechts.

Stimuleren werkt bij boeren heel goed, boeren (vanuit bijv. Gemeentelijke gebiedsplannen) proberen te dwingen om aan te passen werkt averechts. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard.

9. VK Oost

Wat gaat er goed?

Regionale Samenwerking:

Sterke traditie van 'noaberschap' (nabuurschap) in Oost-Nederland, die doorwerkt in samenwerkingsverbanden en denken in kringlopen.

Deze manier van samenwerking tussen boeren zorgt ook dat heel veel partijen en personen ons in de gaten houden.

Lerende Organisatie:

Duidelijke focus op gezamenlijk leren en werken aan de toekomst, met sterke onderlinge betrokkenheid van boeren.

Netwerkvorming:

Effectief samenwerkingsplatform dat verschillende partijen bij elkaar brengt en onder de aandacht houdt.

Wat kan er beter?

Beleidsbeïnvloeding:

Behoeftte aan betere communicatie met beleidsmakers.

Ze voelen ons als boeren en als organisatie soms een speelbal: 'er is ons vaker iets beloofd, wat we nooit hebben gekregen.'

Regelgevingsuitdagingen:

Europese regelgeving bemoeilijkt processen: Bedrijfs Eigen Stikstof project ging goed, alleen toen werd vanuit Europa Europese wetgeving, sturing en regels opgezet. Dat levert problemen op, waardoor er weer op andere punten gestuurd moet worden. Ze hebben als boeren een duidelijke richting nodig om heen te bewegen, een richting die niet elke 4 jaar in potentie flink verandert.

Kennisverspreiding:

Potentie om kennisdeling te versterken, mogelijk door samenwerking met vergelijkbare initiatieven in andere regio's, rekening houdend met regionale verschillen.

Mogelijk door te groeien samen met een VK-Noord, West en Zuid? De mensen in deze regio's zijn heel anders, dus vraagt ook om een ander soort netwerk en aanpak. Wel is er heel veel te leren van de opzet van VK-Oost voor deze regio's.

Besturingsmodel:

Voorkeur voor een Marke-model dat goede praktijken beloont in plaats van slechte praktijken te bestraffen, in samenwerking met waterschappen, provincies en andere stakeholders. Dit gaat dan in samenwerking met de Markeraad: waterschappen, provincie, organisaties als Friesland Campina, Rabobank.

Bijlage 2: Voorbeelden van LinkedIn posts

Hieronder een aantal voorbeelden van content die door de gerichten zoekopdrachten werd gevonden.

Deze content is openbaar gedeeld door de personen hieronder met het doel zoveel mogelijk mensen te bereiken en te inspireren. In dat kader is het interessant de content ook in dit verslag te delen ter inspiratie:

Ruim 4 jaar lang hebben we in **Van Gogh Nationaal Park** met man en macht gewerkt om de status Nationaal Park met het karakter nieuwe stijl te verkrijgen.

Niet als doel op zich maar als middel om beter, effectiever en slagvaardiger samen te werken aan een groen, vitaal en mooi landschap tot in het agrarisch cultuurlandschap en tot in het hart van dorpen en steden.

Ik ben ontzettend trots en dankbaar dat het nu gelukt is!

Deze mijlpaal is ook de markering van een nieuwe fase. Een fase waarin we nog meer gaan focussen op de uitvoering van projecten via onze 5 focusprogramma's (Brabant Behaagt, Brabants Bodem, Brabants Versailles, Brabant Beleeft en Brabant Groeit).

En waarin we weer doorgaan met onze buitenboordmotor: De Van Gogh Nationaal Park Academie.

Wij zijn ervan overtuigd dat de status gaat helpen om de trots en betrokkenheid bij partners, bewoners en ondernemers verder aan te wakkeren, om nieuwe initiatieven en initiatiefnemers nog meer te activeren en om meer middelen voor uitvoering te genereren.

Dank aan iedereen die dit succes mede heeft mogelijk gemaakt! Wij gaan vrolijk verder!

Wilma Dirken, Michèle Vlugs, Jeroen Smarius, Ina Adema, Guido Derks, Rick van den Berg, Cees Anton de Vries, Wim Ruis, Giel van Giersbergen, Lobke Meekes, Jeppe van Pruissen, Netty van de Kamp, Hermelinde van Xanten, Anne van Kuijk, Ivka Orbon, Mary Fiers, Hagar Roijackers, Twan Tiebosch, Frans Kapteijns

YES!!!!

Het is sinds vandaag officieel en de hele wereld mag het weten dat het **Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur** officieel de titel Nationaal Park heeft toegekend aan Van Gogh Nationaal Park. Samen met 80 partners werken wij de komende decennia aan een nog groener, gezonder,

Sinds half september ben ik aan de slag als Gebiedsmanager NOVEX De Peel. Ik vind het fijn om een bijdrage te leveren aan belangrijke opgaven in Nederland. Dat deed ik eerder vanuit de Nationale Omgevingsvisie. Het is mooi om te zien hoe de samenwerking in De Peel verder is gegroeid. Nog mooier om deze nu verder vorm te geven namens de 2 provincies, 2 waterschappen, 18 gemeenten en 5 ministeries.

NOVEX staat voor extra uitvoeringskracht, experimenteren en samenwerking tussen rijk en regio vanuit samenhang tussen de opgaven: Ondernemende Peel (perspectief voor blijvers door ontwikkelruimte maken en helpen innoveren), Groene Peel (herstel van water, bodem en natuur) en Leefbare Peel (investeren in prettig en gezond wonen, werken en recreëren).

We gaan samen verder aan de slag in een energiek en ambitieus team. Volgende stap: een regionale investerings- en uitvoeringsagenda, financiële samenwerking rijk-regio en een pakket van (nader uit te werken) sleutelprojecten.

In De Peel laten we zien dat het kan!

[Post link](#)

[Post link](#)

Michel de Ruyter • 2nd

Sustainable Multilingual Content | Journalist | Copywriting | ...
2mo • Edited •

+ Follow

Graag meer weten over de toekomst van de Nederlandse voedingsindustrie en landbouw?

Lees dan de online editie van Future of Food & Agri van [Contentway B.V.](#) (fysiek verspreid met [Het Financieele Dagblad](#)), met onderwerpen als de eiwittransitie, stikstofdepositie, eerlijke processen en hoe voedingsproducenten proberen te verduurzamen.

Interviews met en artikelen over:

[Zwanenberg Food Group](#) verduurzaming in sector
[Foodvalley](#) internationale eiwitstrategie
[Nomilk2day Headhunters](#) juiste leiders zoeken
[Monchy Food Company](#) eerlijk proces van teler tot consument
[Wieger Wamelink \(WUR\)](#) stikstofdepositie
[Hoogland BV](#) herstellen balans tussen veehouderij en akkerbouw
[Wrapid B.V.](#) wraps met een gesloten onderkant
[FNLI](#) concurrentiepositie, stijgende kosten en voedselverspilling
[Propagation Solutions](#) opkweken van planten
[AgXeed](#) technologie en innovatie
[Lenteland](#) regeneratieve landbouw
[Verstegen Spices & Sauces](#) duurzame keuzes
[Plant Based World Expo Europe](#) Europese plantaardige voedselbeurs
[NLInvesteert](#) landbouwinvesteringen

Lees de editie hier: <https://lnkd.in/ehVJKf-q>

Let is een commerciële uitgave van Contentway bij deze kant

[Post link](#)

Lisette Broersen • 2nd

Hoofdredacteur Transities bij Rijksdienst voor Ondernemend Ne...
2mo •

+ Follow

De landbouwtransitie is een enorme uitdaging, niet alleen voor de agrarische ondernemers, maar ook voor onze partners en voor onszelf, als overheid.

Dat zag ik toen ik vorige week met [Frank de Jonge](#) (Hoofdredacteur Publieke Dienstverlening RVO) en andere collega's op bezoek was bij veehouder Jan in Oudewater. Hij vertelde, samen met twee andere veehouders, hoe zij met hulp van [Wij.Land](#) hard werken aan verduurzaming van hun bedrijf. [Wij.Land](#) speelt hierin een cruciale rol door boeren te ondersteunen in hun transitie naar natuur-inclusieve landbouw.

Ik ben onder de indruk van de openheid en de persoonlijke verhalen van de veehouders. De onzekerheden waarmee zij dagelijks te maken hebben, de veerkracht die ze tonen en hun onverwoestbare ambitie om te veranderen, maken diepe indruk. Deze ervaringen laten zien dat transitie niet alleen draait om technische oplossingen of regels, maar om perspectief, vertrouwen en bovenal samenwerking.

We moeten kijken hoe we Nederland zo aantrekkelijk mogelijk kunnen houden voor ondernemers. En hoe wij hier als RVO aan kunnen bijdragen. Door niet alleen te luisteren, maar ook te kijken naar waar in de uitvoering ruimte is om dingen anders te doen. Alleen dan kunnen we, samen met de boeren en partners zoals [Wij.Land](#), de grote maatschappelijke opgaven van deze tijd aanpakken.

[Post Link](#)

Youetta Visser • 1st

Wetenschap & praktijk / Transitie & Systemisch co-design / Ratio & verbeeld...
1mo • Edited • 1

Als klap op de vuurpijl kijk ik terug op een fijne december sessie van [#REWIRE](#), het onderzoeksproject waarin we vol inzetten op meer samenwerking in de voedseltransitie. Binnen het Learning Platform ontwikkelen we onder de noemer 'Perspectives on Collaboration' meer kennis en inzichten, wisselen we ervaringen uit en onderzoeken hoe we (op landelijke schaal) gaandeweg ook daadwerkelijk nieuwe samenwerkingen op kunnen zetten. Tussen regio's bijvoorbeeld.

Terwijl de onderzoekers van de andere werkpakketten onder andere vier jaar inzoomen op de werking en opbouw van ecosystems in de regio [Foodvalley](#) en [Greenport West-Holland](#), kregen we in deze sessie van het Learning Platform van [Maryse Chappin](#) inzicht in de 7 functies die regionale en landelijke netwerkorganisaties spelen in het overkomen van barrières naar meer natuurinclusieve/nature based landbouw.

Deze functionele netwerk-benadering combineerden we met een meer persoonlijke uitwisseling: bij welke organisatie voel je je thuis en waarom? [#belonging](#) Toch heel andere gesprekken dan normaal op dit soort meetings.

Gezamenlijk leverde dat nieuwe vragen & inzichten op, zoals: de rol van geschiedenis en familierelaties in regio's, of: op welke functies netwerkorganisaties de nadruk leggen: welke wisselen bijvoorbeeld daadwerkelijk veel kennis uit if zetten nieuwe samenwerking op? En de vraag: voelen de nieuwe generaties zich thuis in middelbare netwerken?

De sessie gaf - via een korte presentatie van [Guido Laman](#) van Foodvalley NL - ook aanknopingspunten voor meer onderlinge uitwisseling tussen de twee genoemde regio's en tussen transitie- en landbouwteams van provincies en ROM's (waarvan er al enkelen zijn aangehaakt). Dat pakken we natuurlijk meteen ook op.

Ook interesse? Volg ons via de linkedingroep [REWIRE](#) / samenwerken in de voedseltransitie. In de loop van volgend jaar nodigen we ook steeds meer externe partners uit om te participeren.
https://lnkd.in/dP_6usa8.

Ik kon bij deze sessie samenwerken (!) met collega's van onderzoeksgroep Designing Value Networks van de [De Haagse Hogeschool](#) / [The Hague University of Applied Sciences](#): [Celina Whitehead](#) @Armand van Oostrom en onderzoeksleider Dr. [Liliya Terzieva](#) en rekenen op de altijd relevante input van [Rianne Valkenburg](#)

[Post link](#)

Sanne Kruijt • 2nd

Oogst van Overmorgen | Akademie van Pisats | Regeneration A...
2mo • Edited • 1

[+ Follow](#) ...

🌱 Een levende brug tussen boer en natuur 🌱

"Als boer sta je dicht bij de natuur, maar tegelijkertijd voelt het soms alsof we zo ver weg staan van de mensen voor wie we ons werk doen," vertelt [Albert Boersen](#). Tijdens de [Oogst van Overmorgen](#) raakte hij geïnspireerd om die kloof te dichten door iets nieuws te creëren: een boerderij die natuurherstel combineert met verbinding met de consument én voedsel produceert: [Herenboeren de Vlinderstrik](#).

💡 Met [Herenboeren de Vlinderstrik](#) werkt hij nu aan meer dan alleen productie: hij bouwt aan een ecosysteem waar biodiversiteit floreert én waar mensen een actieve rol in kunnen spelen. Door een samenwerking met lokale partijen zoals [Natuurmonumenten](#) en [Rotterdam de boer op!](#) ontstaat er een nieuwe manier om consumenten en boeren samen te brengen rondom een gedeelde missie: zorgen voor een gezonde toekomst.

🎥 "Het was een idee dat tijdens de [Oogst van Overmorgen](#) tot leven kwam, en ik had niet gedacht dat het zo'n impact zou hebben," zegt hij in het filmpje. "Je merkt dat mensen op een hele andere manier naar landbouw en natuur gaan kijken als ze er zelf een onderdeel van worden."

[Xander Beks](#) [Anne Terhorst](#) [Charlotte van Leeuwen](#) [Dieter Van den Broeck](#)
[Commonland Oogst van Overmorgen](#) Credits: [Wiendelt Hooijer](#)

[Post link](#)

Robbert Vesseur • 1st

Nieuw project: Landvanwaarde - De regeneratieve beweging in kaart Regenera...
2w • Edited •

Voedselbossen, natuurinclusieve en regeneratieve boeren, zelfoogsttuinen, groentepakketten, (boerderij)winkels met lokale producten, impactinvesteers. Als ik de Regeneratiekaart bekijk, zie ik dat alle ingrediënten voor een gezond, lokaal voedselsysteem in Nederland al aanwezig zijn. Het kan anders! En het gebeurt al!

Bijvoorbeeld bij boeren die bij [Wij.land](#) zijn aangesloten en die als doel een veerkrachtig landschap voor de volgende generatie hebben. Boeren zoals:

🌱 [De Groene Griffioen - biologische boerderij](#) (Weesp) van [Wendela Griffioen-Bogerd](#) en [Boy Alexander Griffioen](#).

🌱 [Hoeve Kazan](#) (Nieuwveen) van [Saskia Joha- van Abswoude](#) en [John Joha](#).

Of boeren van Coöperatie Burgerboerderijen, zoals:

🌱 [Burgerboerderij Oosterwold](#) (Zeewolde) van [Diana van Veelen](#) en [Arnold Van Veelen](#).

🌱 [De Biesterhof](#) (Millingen ad Rijn) van [Howard Koster](#).

Of de zelfoogsttuinen/groentepakketten van:

🌱 22 [Herenboerderijen](#) van [Herenboeren Nederland](#) waar meer dan 9.000 Herenboeren bij betrokken zijn.

🌱 De tientallen CSA's in Nederland, zoals [Buurtboerderij Nieuweweg](#) (Haarlem; [Ruben Heineman](#)) en [Lintelo 12](#) (Aalten; [Johannes Zandbergen](#))

(Online) winkelinitiatieven zijn er ook veel:

🌱 [Petra Smolders](#) 🌱 heeft alle initiatieven op de kaart waar je rechtstreeks kan kopen blauw gemaakt, omdat deze initiatieven bijvoorbeeld een winkel hebben of groentepakketten. Benieuwd naar de mogelijkheden bij jou in de buurt, bekijk de kaart via de link op mijn LinkedIn-profiel.

🌱 Online: [Boerschappen](#) ([Stijn Markusse](#)), [Hofweb](#), [Crisp](#) en [Rechtstreek](#)

🌱 Winkels: [Oogst](#) ([Joost van Schie](#) & [Fennie Lansbergen](#)) of de verslokalen van [Veld en Beek](#) of [Burgerboerderij de Patrijs](#) ([Johannes Regelink](#) & [Joanne Malotaux](#))

Voedselbossen ([Leuker1818](#) en [Ketelbroek](#) aangesloten bij [Voedselbosbouw Nederland](#)):

🌱 [Leuker1818](#) (Baexem; [Mark Venner](#) & [Paul Venner](#))

🌱 [Den Food Bosch](#) (St. Michielsgestel; [Maurits Tax](#) & [Marenthe Lokin](#))

🌱 [Voedselbos Ketelbroek](#) van [Wouter van Eck](#)

[Post Link](#)

Joks Janssen • 2nd

Professor of Practice / Praktijkhoogleraar "Brede Welvaart in de ...
1w •

[+ Follow](#) ...

Gebiedsgericht vooruit: benut de kracht van collectieve actie!

De opgaven in het landelijk gebied zijn groot, de bestuurlijke impasse inmiddels compleet. Met de recente uitspraak van de rechter inzake het stikstofbeleid, krijgt het kabinet Schoof een flinke tik op de vingers. De uitspraak dwingt de nationale overheid om niet-vrijblijvende, aantoonbare en onomkeerbare stappen te zetten op weg naar [#stikstofreductie](#) én [#natuurherstel](#).

Het mag duidelijk zijn: de tijd van niet handelen of beleidsmatig "terug roeien" is nu echt voorbij. Niet voor niets veroordeelde de rechter indirect het feit dat het kabinet de maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen van tafel heeft geveegd, zoals het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Hij sprak in dat verband van een stap terug bij de stikstofreductie (en bij het halen van doelen op het vlak van waterkwaliteit, klimaat en biodiversiteit, zou ik daaraan willen toevoegen).

Met het NPLG was de basis gelegd voor een gebiedsgerichte aanpak, waarin partijen in de streek zelf aan de slag konden met collectieve opgaven in het buitengebied. Natuurlijk, het NPLG was verre van perfect. Het was op punten nog te ongericht en weinig concreet. Maar dat valt te repareren. Laten we hopen dat na these (ontwikkeling NPLG) en daaropvolgende antithese (ontmanteling NPLG), nu ruimte ontstaat voor synthese, in de vorm van een stevig(er) programma (NPLG 2.0), waarbij gebruik wordt gemaakt van de kracht van collectieve actie.

We weten dat de met elkaar samenhangende opgaven rond stikstof, [#biodiversiteit](#), water en klimaat zich niet individueel, per boerenbedrijf, laten opknippen. Een collectieve aanpak is de beste garantie om ze op te lossen. Een dergelijke aanpak vraagt om heldere gebiedsdoelen en een mechanisme dat stuurt op gemeenschappelijkheid in aanpak en organisatie, zoals een aantal vertegenwoordigers van vooruitstrevende agrarisch collectieven in de [Volkskrant](#) bepleiten. Net als zij, ben ik ervan overtuigd dat we de komende periode enorme vooruitgang kunnen boeken als we [#gebiedscollectieven](#) de ruimte geven.

Alleen ga je sneller, samen kom je verder. Dat zou het motto moeten zijn om het stikstofdossier vlot te trekken. Aan de slag dus met de gevraagde ondersteuning voor gebiedscollectieven om tot een passende (her)inrichting te komen, een systeem voor gebiedsoffertes en beloning van doelrealisatie. Als we dat werkend weten te krijgen, vergroten we niet alleen het ecologisch kapitaal, maar ook het sociaal kapitaal op het [#platteland](#). Collectieven hebben immers als voordeel dat ze beter op de eigenheid van gebieden in kunnen spelen. Bovendien gaan ze uit van

[Post Link](#)